

NORVEGIJOJ RINKIMUS LAIMĖJO DARBIEČIAI

LIETUVIAI STATO NAMUS GRUZINAM, O PATYS TURI GYVENTI LŪŠNOSE

Lietuvoje rusai orgainzuoja "knygos mėnesį",
komunistai bruks lietuviams propagandą

NEW YORK, N. Y., sp. 11 d. (LAIC) — Kompartijos vyr. organas Maskvoje "Pravda" rugp. 12 d. laidoje praneša, kad Naujoji Vilnia išaugo jau į Vilniaus priemiestį. Nuo dviejų metų ten veikia iš anksto paruoštų namų fabrikas. Statomi 8 kambarių namai, su valgykla, virtuve ir sandėliu. "Šie namai siunčiami į Baku, naftos gamybos darbininkams".

Sovietų vyriausybės organas "Izviestija" rugp. 15-17 dd. laidoje prapliupo apie "pažangą" Lietuvoje. Girdi, tarp rugp. 15 ir rugsėjo 15 d. ten vyksta "sovietinės knygos mėnuo", kuris pasižymės tuo, kad, be milicijos ir rekvizitorių, visus kaimus, kolūkius ir butus miestuose lankys tūkstančiai agitatorių, kurie varu pirš žmonėms propagandinę bolševikišką literatūrą.

RUNGTYNĖS "KULTURINĖMS GYVENIMO SĄLYGOMS"

Vilniaus "Dzierzinskio Miesto Dalių" sovietas iššaukė "visus Lietuvos SSR miestus" į socialistines rungtynes "patobulinti kultūrinės ir gyvenimo sąlygas bei miesto įrengimus".

Nors laikraštis to nemini, betgi labiausia miestui yra reikalingi nuotėlinimo punktai.

Vilniuje susirinko "stachanoviečiai", kurie — kitų išnaudojamų darbininkų vardu — pasižadėjo ligi lapkr. 7 d. revoliucijos sukakties atlikti penkmečio numatytas gamybinės kvotas, t.y. penkmetį sutrumpinant 14 mėnesių.

RENKA VAIKAMS DRABUŽIUS IR ŽAISLUS

"Save the Children Foundation Inc." pradeda vaikų rinkti drapanas ir žaislus vaikams įvairiose pasaulio dalyse.

Ta proga, spalio 12 d. puosniame Hotel Pierre įvyks priešpietis ir vaikų madų paroda. Rengėjai pažymi, kad bendradarbiaujama su Amerikos Lietuvių Taryba. Tuo būdu, ALT pateko į "New York Times" ir kitų laikraščių "society page".

"TRIBUNE" IDOMAUSI LIETUVIŲ KONGRESU

Didžiausiojo Chicago dienraščio "Tribune" atstovas kreipėsi į ALT Sekretoriatą, prašydamas jį informuoti apie būsimąjį ALT Vis. Kongresą ir numatomus delegatus iš Chicago, šis susidomėjimas rodo tik, kokia reikšmė yra teikiama šiam Kongresui ir plačioje Amerikos visuomenėje. Svarbu tad yra, kad Chicago lietuvų organizacijos kuo daugiausia deleguotų atstovų ir paskirtų aukų tolimesniam Lietuvos vadovimo darbu.

Visi išrinktieji delegatai bei organizacijos yra prašomos atsiųsti ALT Sekretoriatui mandatus nuorašus ar bent telefonu CANal 6-8500 painformuoti ALT Sekretoriatą apie išrinktus delegatus.

A. VIŠINSKIS PRAŠO NESVARTYTI SKUNDO PRIEŠ BALKANŲ VALDŽIAS

Kinijos karo vadai ir valdžios atstovai
tariasi dėl sostinės ir fronto linijų

LAKE SUCCESS, N. Y., sp. 11 d. — Sovietų Sąjungos ministras Andrei Višinskis šiandien prašė tarptautinį teismą visai nesvarstyti skundų prieš Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos valdžias.

JAV ir Didžioji Britanija tvirtina, kad minėtos valdžios sulaužė taikos sutartis, jos pasižadėjo respektuoti pagrindines žmogaus teises, bet jas sulaužė. Minėtų valstybių valdžios suvaržė žodžio, spaudos ir sąžinės laisvę, kalėjiman sukišo demokratinių partijų vadus, o pačios saivaliauja.

VIŠINSKIS KALTINA DEMOKRATINES VALDŽIAS

Višinskis sako, kad JAV ir Didžioji Britanija nori nuverst komunistines minėtų kraštų valdžias, todėl ir skundžiasi tarptautiniam teismui.

Jei tarptautinis teismas vis dėlto nutartų svarstyti skundus, tai būtų aiškus įsiikišimas į minėtų kraštų vidaus reikalus.

Jei teismas teigiamai išspręstų vakarų valstybių skundą, tai jis netektų Sovietų Sąjungos pagarbos.

★ 91 metų amžiaus švedų karalius vakar dalyvavo medžioklėje, jis pašovė vieną antį.

JOKIŲ TAIKOS SUTARČIŲ NESULAUŽĖ

Višinskis tvirtina, kad minėtų kraštų valdžios nesulaužė jokių taikos sutarčių. Sovietų ministras pasakoja, kad JAV norėjo nuverst rumunų ir bulgarų valdžias, todėl ir rėmusios Petkovą bei Radescu.

Minėtų kraštų valdžios nenuvertos tikrai dėl nuolatinio minėtų kraštų gyventojų budrumo.

Diplomatai sako, kad šiandien Višinskis pasakė dar vieną propagandos, melų ir šmeižtų kalbą.

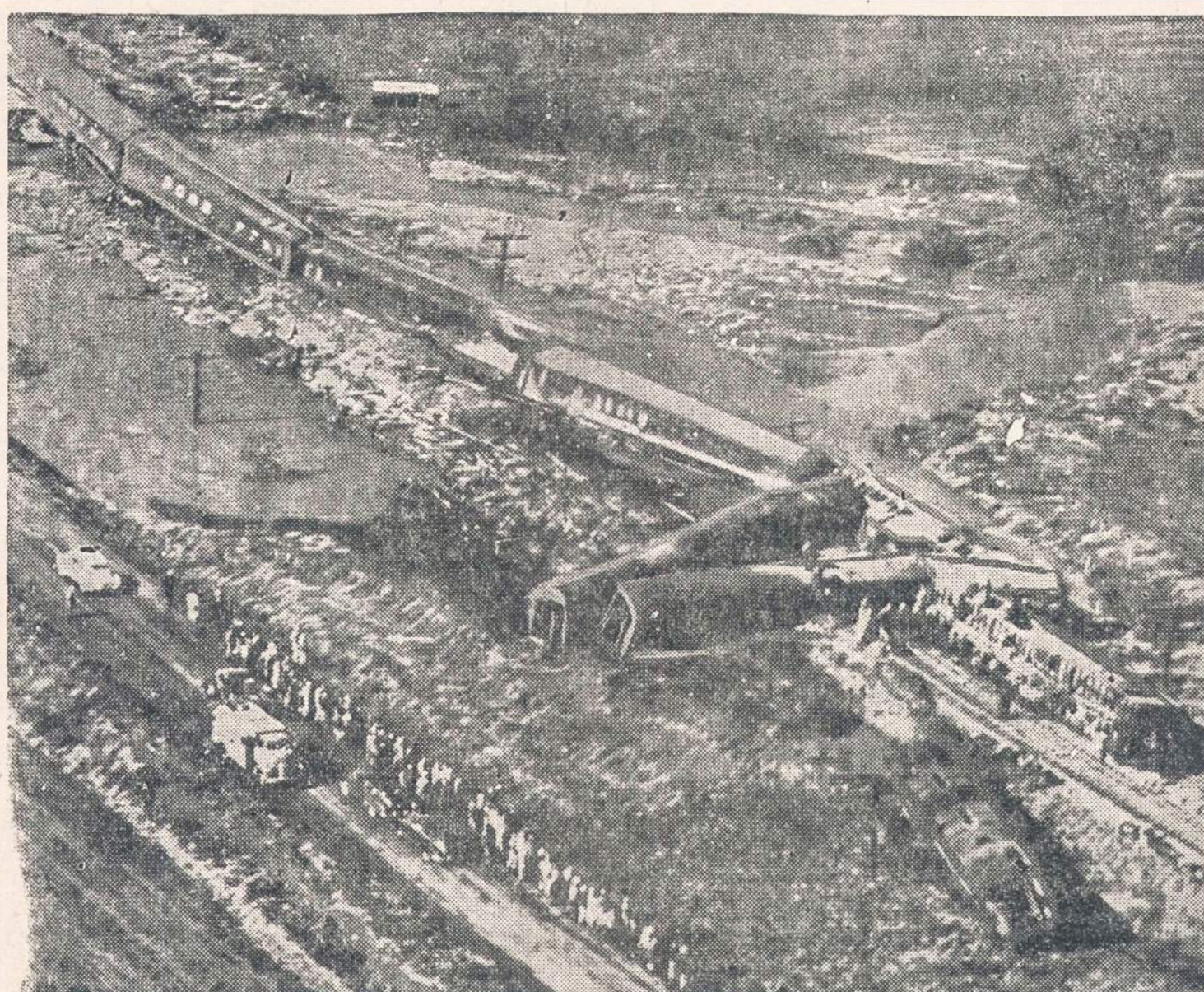
Karo vadai tariasi laive

CANTON, Kinija, sp. 11 d. — Kiniečių karo ir valdžios atstovai šiandien tarėsi su maršalu Chiang. Pasitarimai vyko kiniečių karo laive, kuris šiomis dienomis atvežė vyriausiąjį karo jėgų viršininką.

Vyrauja įsitikinimas, kad valdžia išskris iš Cantono. Priešais yra tikėtai 40 mylių atstumoje nuo sostinės, nėra jėgų jį suilaikyti.

Kiniečių valdžios atstovai rengeisi skristi į Chungkingą ir išten organizuoti pasipriešinimą.

Nuo bėgių nuvirtęs traukinys

Meade, Kansas, srityje lietus ir pakilęs vanduo nunešė geležinkelio pylimą. Rock Island traukinio inžinierius nieko apie tai nežinojo, jo traukinys įvažiavo į pavojingą vietą ir nukrito nuo bėgių. Nelaimės metu žuvo keturi asmenys, 85 buvo sunkiai sužeisti.

Pandit Nehru atskrido Amerikon

WASHINGTON, D. C., sp. 11 d. — Indijos premjeras Jawaharlal Nehru asmeniškai prezidento Trumano lėktuvu šien dien atskrido į karišką Washingtono aerodromą.

Įtakingą Indijos veikėją pasitiko aukšti JAV pareigūnai. Nehru planuoja praleisti dvi savaites Amerikoje.

Jo vizitui duodama nepaprastai didelės svarbos, nes nuo pasitarimų rezultatų priklausys ne tik Indijos, bet ir kitų Azijos valstybių santykiai su JAV.

Karo vadai aptaria planus

WASHINGTON, D. C., sp. 11 d. — Vakaro pietų buvo susirinkę Atlanto Sąjungos valstybių nuolat veikią strateginių planų karo komitetas.

Komitetą sudaro JAV gen. Omar Bradley, prancūzų gen. Paul Ely ir britų gen. William Morgan.

Šių karo vadų posėdis buvo slapta, bet tvirtinama, kad gen. Bradley pareiškė karo vadams, kad JAV gins vakarų Europą nuo komunistų invazijos.

Prašo gražinti vokiečių belaisvius

HAMBURGAS, Vokietija, sp. 11 d. — Vokietijos miestų gyventojai reikalauja gražinti nelaisvėje laikomus karius. Karas seniai baigtas, bet iš Rusijos dar negrįžo šimtai tūkstančių vokiečių.

Vokiečių protestantų vadovybė prašo visas bažnyčias skambinti varpais, o gyventojus prašo sustabdyti visą judėjimą skambinimo metu.

Apskaičiuojama, kad Rusijos ir Azijos stovyklose dar yra 250,000 gvy vokiečių belaisvių.

—CIO vadovybė įsakė laukų darbo mašinas naminantiems darbininkams prisijungti prie automobilų unijos, bet paaiškėjo, kad jie susitarė prisijungti prie elektros darbininkų unijos. Šis klausimas bus svarstomas CIO konvencijoje.

Vėliausios žinios

• Prezidentas Trumanas pirmas pasveikino atskridusį Indijos premjerą Nehru. Washingtono vyks svarbūs pasitarimai, kurie nuspręs Azijos tautų likimą. Manoma, kad Washingtono bus aptarti svarbūs užsienio politikos reikalai.

• Vėliausios žinios apie turimas atomo bombas, bet ji reikalauja, kad ir JAV paskelbtų visas žinias apie turimas atomo bombas, bet ji reikalauja, kad ir JAV paskelbtų visas žinias apie turimas atomo bombas, bet ji reikalauja, kad ir JAV paskelbtų visas žinias apie turimas atomo bombas.

• Laivynas norėjo gauti didelį lėktuvnešį atominei bombai vežti, — sako senatorius McMahon. — Bet kai nutarta neleisti statyti minėto karo laivo, tai laivyno vadai dabar įrodinėja, kad ir atominė bomba jau negera.

• Sovietų valdžia sutinka paskelbti visas žinias apie turimas atomo bombas, bet ji reikalauja, kad ir JAV paskelbtų visas žinias apie turimas atomo bombas, bet ji reikalauja, kad ir JAV paskelbtų visas žinias apie turimas atomo bombas.

• Rytų Vokietijos prezidentu išrinktas komunistų partijos vadovas Wilhelm Pieck. Jį sveikina visų iškamšinių valdžių atstovai. Sovietų ambasadorius pasveikino Piecką visu pusvalandžiu prieš išrinkimą.

• Agrikultūros departamento pranešimas sako, kad šių metų derlius nepaprastai geras, Amerikos fermeriai turės žymiai didesnes atsargas, negu turėjo praeitais metais.

LONDONAS, sp. 11 d. — Winston Churchill šiandien griežtai pasisakė prieš pasiūlymą įvesti atlyginimo minimumą Anglijoje.

Lordas Beaverbrook siūlo nustatyti 6 svarų (16.80 dolerių) atlyginimo minimumą kiekvienam britų darbininkui. Beaverbrook mano, kad tokia alga yra būtina, be jos negali žmogus pramisti.

Churchill sako, kad jis pats ir konservatorių partija kovos prieš bet koki atlyginimo minimumo nustatymą.

Tyli apie areštus Čekoslovakijoje

LONDONAS, sp. 11 d. — Komunistinė Pragos valdžia iki šio meto dar nepadarė jokio oficialaus pranešimo apie pasikutinių dienų masinius areštus.

Britų užsienio ministerijos atstovai tvirtina, kad pirmo eilės slapta policija išvalė komunistų partiją.

Pasirodo, kad čekų komunistų partijoje buvo nepaprastai daug Stalino politikos priešu. Nuo linijos nukrupusieji turės vykti į prievartos darbo stovyklas, būti rusų vergais.

Nekreipia dėmesio į partijos knygutę

PRAGA, Čekoslovakija, spalio 11 d. — Areštų metu slapta čekų policija nekreipia jokio dėmesio į komunistų partijos knygutę. Policija jau išsivedė didoką skaičių komunistų partijos narių.

Laisvėje likusieji komunistai stebisi, kuo pasibaigs praėjusi savaitę pradėti masiniai areštai.

Suimtyjų turtas konfiskuojamas, butai okupuojami, o jie pradžioje grūdami į kalėjimą, o vėliau išvežami į vergų stovyklas.

Nori baigti plieno streiką

PITTSBURGH, Pa., sp. 11 d. — Federalinės valdžios tarpininkai nutarė imtis priemonių plieno streikui baigti.

Cyrus Ching yra nutaręs pirma išsikalbėti su plieno pramonės atstovais, o vėliau kalbėti su darbininkų atstovais. Vėliau tarpininkų vadovas planuoja suvesti abi puses, kad pradėtų kalbas naujai darbo sutarčiai.

Federalinė valdžia pranešė angliakasiams ir kasyklų savininkams, kad tuojau pasirašytų sutartį, jei nenori valdžios intervencijos.

—Komunistai išrinko 61 metų amžiaus krikščionį demokratą Rytų Vokietijos premjeru. Jis visą laiką reikalavo bendradarbiauti su Sovietų Sąjunga.

DARBIEČIAI TURĖJO 76 ATSTOVUS, O PIRMADIENĮ IŠRINKO 80

Komunistai turėjo 11 atstovų, o dabar
jie pravedė tikrai keturis

OSLO, Norvegija, sp. 11 d. — Norvegijos parlamento rinkimus laimėjo darbiečiai. Dar ne visi balsai suskaičiuoti, bet iš provincijų atėję daviniai rodo, kad valdžią sudaranti darbiečių partija pravedė daugiau atstovų į parlamentą, negu ji turėjo iki šio meto.

Pirmadienį Norvegijos gyventojai rinko parlamentą. Rinkiminė kampanija buvo tvarkinga, kiekviena politinė partija, įskaitant ir komunistus, turėjo teisę statyti kandidatus, gyventojus balsuoti už juos.

Buvusiame parlamente socialdemokratų vadovai darbiečiams turėjo 76 atstovus. Dabar darbiečiai gavo 80 atstovų. Iš viso norvegų parlamente yra 150 atstovų. Anksčiau jie turėjo absoliučią daugumą, o dabar ta dauguma yra didesnė.

Norvegijos konservatorių partija turėjo 25 atstovus, bet šį kartą pravedė 23. Liberalai turėjo 23, pravedė tikrai 22. Agrarai turėjo 10, dabar jie pravedė 13. Krikščionys demokratų turėjo 10, jie taip pat pravedė 13.

Daugiausia nukentėjo Norvegijos komunistų partija. Praėjime parlamente komunistai turėjo 11 atstovų, o dabar jie pravedė tikrai 4. Maskva propagandai išleido milijonus, josios agitatoriai važinėjo po visą kraštą, bet norvegai jau kratosi komunistų.

Karo metu norvegai turėjo ne visi balsai suskaičiuoti, bet progos arčiau pažinti rusus. Šiaurėje norvegams patiems teko su jais susidurti. Be to, Norvegijos darbininkai pasiuntė delegaciją Rusijos gyvenimo sąlygoms ištirti. Komunistai gražiai norvegus priėmė, davė jiems daug įvairios literatūros, išdoroję jiems daug kalbų. Norvegai išlausė, bet dėmesį kreipė tikrai į paprasto darbininko gyvenimą Rusijoje. Kada ji palygino su darbininko gyvenimo sąlygomis pačioje Norvegijoje, prarado norą žavėtis komunistu.

SAKO, KAD RUSAI GALI NUMUŠTI DIDŽIAUSIUS JAV LĖKTUVUS

Sovietų karo vadovybė gavo visus vokiečių raketų planus ir pagamintus pavyzdžius

WASHINGTON, D. C., sp. 11 d. — Sovietų karo jėgos gali numušti nusikridusius B-36 lėktuvus, tvirtina kap. J. H. Sides, laivyno ginklų ekspertas.

Reikia turėti galvoje, kad Antrojo Pasaulio Karo pabaigoje į sovietų karo vadovybės rankas pateko visi vokiečių raketų planai, bandymo laukai ir pavyzdžiai.

Atskridusį Amerikos bombanešį gali pasitikti paleista raketa ir numušti.

RUSAI VISĄ LAIKĄ DARO BANDYMUS

Kap. Sikes mano, kad pasikutiniais metais sovietų karo vadovybė nesnaudė, ji turėjo progos susipažinti su vokiečių planais ir juos išbandyti.

Vokiečių raketos gali sunaikinti priešą 65,000 pėdų aukštumoje, tuo tarpu B-36 skrenda tikrai 40,000 pėdų aukštumoje.

Jei rusai šiandien minėtų raketų dar ir neturi, bet yra pagrindo manyti, kad netolimoje ateityje bus nepaprastai didelių pakaitų visoje apsaugoje.

ADM. OFSTIE KRITIKUOJA LĖKTUVUS

Adm. Ofstie šiandien aštriai kritikavo aviacijos apsaugos planus.

Jis tvirtina, kad B-36 gali tikrai pakartoti Antrojo Pasau-

lio Karo metu padarytas strateginės aviacijos klaidas. Jam atrodo, kad strateginis bombardavimas kenkia pokarinei stabilizacijai.

Be to, bombanešiams tektų mesti atominės bombas iš 40,000 pėdų aukštumos. Jos ne visuomet pataikytų į tikslą, išžudytų daug moterų, vaikų ir visai nekaltų žmonių.

Johnson nori, kad pradėtas klausinėjimas nepakenktų ginklų rūšių bendradarbiavimo ir visiems apsaugos planams.

—Teisėjas LaBuy nutraukė Tucker bendrovės teismą. Spalio 17 dieną Chicagoje jis pradės rinkti kitus prisiekusius teisėjus.

—Adm. Blandy, kuris vadovavo Bikini atominės bombos bandymams, iškviestas liudyti kongreso komitetui.

JOHNSON NORI, KAD LIUDYTŲ HOOVERIS

Krašto apsaugos sekretorius Louis Johnson nori, kad kongreso karo komitetui liudytų buvęs prezidentas Herbert Hoover.

Sekretorius parašė komiteto pirmininkui Vinson laišką, kuriame prašo išklausti gen. Eisenhowerio, gen. Bradley, adm. Denfeld, gen. Vandenberg ir gen. Collins.

Johnson bijo, kad pradėtas klausinėjimas nepakenktų ginklų rūšių bendradarbiavimo ir visiems apsaugos planams.

—Teisėjas LaBuy nutraukė Tucker bendrovės teismą. Spalio 17 dieną Chicagoje jis pradės rinkti kitus prisiekusius teisėjus.

—Adm. Blandy, kuris vadovavo Bikini atominės bombos bandymams, iškviestas liudyti kongreso komitetui.

IS LIETUVIU GYVENIMO

Teisininkų tremtinių Iš mirusiųjų miesto susirinkimas

Spalio 9 d. Chicagoje įvyko lietuvių teisininkų tremtinių susirinkimas. Dalyvavo 30 teisininkų. Susirinkimas atvyko Lietuvos Konsulas Dr. jur. Daužvardis. Pirmininkavo adv. R. Skipitis, sekretoriavo — diplom. teis. A. Gasperaitis.

Išklausių iniciatorių vardu R. Skipitio pranešimą, vienu balsu nutarta steigti Lietuvių Teisinių Tremtinių Draugiją Chicagoje. Galutinę šios draugijos teisinį pobūdį paruošti pavesta laikinajai valdybai, kurio nariu išrinkti adv. Rapolas Skipitis, adv. Antanas Sugintas ir adv. Liudas Šmulkštys. Draugijos adresas: R. Skipitis, 3759 N. Wilton Ave., Chicago 13, Ill., telef. DI 8-9251.

Taip pat vienu balsu nutarta pasiųsti savo atstovą į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą New York'e. Atstovu išrinktas adv. Rapolas Skipitis. Amerikos Lietuvių Tarybai paskirta suma 25 dol. Atstovo kelionės išlaidas nutarta apmokėti iš nario mokesčio, kurio laikinai nusistatyta mokėti po 1 dol. mėnesiui. Tuoj pat nario mokesčio surinkta 41 dol. Gerb. Konsulas Daužvardis ir diplom. teis. Aug. Galeckas įmokėjo po 5 dol., Petras Jakubka, Petras Linkus ir Vladas Miezėlis — po 2 dol. ir visi kiti po 1 dol.

Nutarta steigti centrinę teisininkų tremtinių kartoteką ir šiuo reikalu kviesti visose pasaulio kraštuose gyvenančius teisininkus pranešti savo tikslus adresus Lietuvos Konsului P. Daužvardžiui — 30 N. LaSalle St., Chicago, Ill., USA. Nusistatyta organizuoti šelpimą sunkioje būklėje atsidūrusių lietuvių teisininkų. Kitas teisininkų susirinkimas numatytas toje pat vietoje š. m. spalio m. 30 d. 3 v. p. p. J. Š.

Šaunios Ambrose-Chepo vestuvės

Praėjusį šeštadienį, spalio 8 d., plačiai žinomų brithton-parkiečių biznierių Kristupo ir Frances Ambrosų sūnus Albertas vedė Lucille Chepas. Su-tuoktuvės (šliūbas) įvyko St. Agnes bažnyčioje. 4 valandą, pradėjus vargonom griežti, baltu kilimu nuklotu ir palmėmis bei vainikais išpuoštu taku palengva ėjo jaunojo tėvai Ambrosai ir dėdė su žmona Rusiai. Po to gražiai pasipuošusi, rankoj laikydama chor-chento, ėjo jaunojo sesutė Sofija Jasūnienė, buvusi „Naujienu“ kontesto gražuolė, ir kitos pamergės ir pabroliai. Iš paskiausių maršavusių Jonas Chepas vedė savo dukrą ir, prisitinęs prie altoriaus, ją pabučiavęs, pavedė Albertui. Abu jaunieji, gražūs ir augaloti, atliko jungtinių ceremonijas. Kada jaunoji, padėjusi savo nekaltybės gražiausias gėles ant altoriaus, karštai meldėsi, iš fotografo aparato žybciojo šviesos.

Apie 7 val. vak. Agnes salėje įvyko vestuvių puota. Labai daug prisirinko svečių ir viešnių ir linksmai buvo vaišinami šoko puikiam orkestrui griežiant.

Albertas Ambrose dirba aerodrome. Tai medaus mėnėsį jaunieji praleis oro padangėmis skraidydami ir įdomias vietas lankydami.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI „NAUJIENAS“

Jau artėja 40 metų kaip šimtamečiams ažuolyne ant kalnelio, kuris taip gražiai gamtos nupieštas, buvo įsteigtas mirusiųjų miestas, arba Lietuvių Tautinės Kapinės. Jos yra laisvos, ir ne dėl to, kad kas ją nori, jose gali daryti, bet jos laisvos dėl to, kad jose gali laidotis tiek su bažnytinėmis apeigomis, tiek ir be jų, neat-sižvelgiant į religinį ir politinį žmogaus įsitikinimą, by tik laikysies kapinių nustatyto patvarkymo. Visi yra lygiai gražiai primami. Lietuvių Tautinės Kapinės yra ne tik kultūrinė, bet ir labdaros įstaiga, nes jose veltui prisiglaudžia vargšai, kurie dėl kokių nors gyvenimo aplinkybių liūdesio valandą neturi iš ko užsimokėti. Jos yra nuosavybė visų tų, kurie perkasi lotus, arba sklypus, ir jas tvarko lotų savininkų išrinkti trustais, arba direktoriai.

Ir štai Lietuvių Tautinių Kapinių direktoriai turėjo savo mėnesinį susirinkimą sek-madienį, spalio 2 d., kapinių rasti-nėj. Posėdis buvo atidarytas 10:15 val. rytą. Perskaičius pereinamo susirinkimo nutarimus, kapinių priežiūrėtojas V. Shiltz pateikė santrauką to, kas buvo atlikta kapinėse per pereinamą mėnesį. Iš palaidotu buvo du neturintį, kuriems žemė duota veltui. Pajamų tą mėnesį buvo 11,000 tūkstančių. Keliai jau sutaisyti, sutaisy-mas kainuos iki 10,000 tūkstančių.

Paskolų komisija pranešė, kad paskolos, kurios pereiname susirinkime buvo nutartos, visos yra perduotos legaliam kapinių patarėjui, ir darbas va-romas pirmyn. Buvo dar viena paklausa dėl paskolos, bet, komi-sijai apžiūrėjus, pasirodė, kad pertoli nuo Chicago ir yra kitų netikslumų, tad ir nutar-ta ją atleisti. Buvo prisijustas laiškas iš Chicago Lietuvių Tarybos, kviečias dalyvauti Tarybos šaukiamoj konferen-ci-joj, kuri įvyko spalio 2 dieną. Laiškas nutarta priimti, taipgi nutarta paaukoti 25.000 Lietu-vo išlaisvinimui. Taipgi apkal-bėti ir kiti kapinių reikalai, ku-rie per ateinančią mėnesį bus atlikti.

Dar reikia priminti, kad ka-pinės laiko atsargoj kelioika tūkstančių dolerių geriems tikslams ir visada jos gali pa-skolinti ant pirmų morgėčių vi-sai lengvomis sąlygomis. Tad kuriems reikalinga paskola, pa-tartina kreiptis į kapinių rasti-nę arba pašaukti telefonu: Willow Springs 959, kur gau-site pilnas informacijas ir pa-skolų, jei tik paklausa turės pilną vertę. X. Š.

Prašomas atsiliepti A. Kučiūnas

Dirigentas Antanas Kučiūnas, kuris atvyko į Chicago prieš porą dienų, prašomas at-siliepti. Jis prašomas užėiti pas poną Mackevičienę, 3330 W. 63rd Place. Telef.: GRovehill 6-1938.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės. BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet. PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

Harewoodo kunigaikštis, milijonierius ir vienuoliktas kan-didatas į Anglijos sostą, susituokė su Marion Stein, papras-ta tremtine iš Austrijos. Jiedu susipažino muzikos mokykloje ir vienas antrą pamilo.

Sveikinimas iš Paryžiaus

Chicago Municipalinio Tei-smo teisėjas J. T. Zuris rašo „Naujienu“ redaktoriui iš Pa-ryžiaus. Kelionė į Francūzijos sostinę buvusi puiki. Toliau tei-sėjas ketina aplankyti Šveica-riją, paskui Vokietiją.

Saulius buvo Naujienose

Vytautas Saulius, tremtyje leidžiamo žurnalo „Šviesa“ re-daktorius, vakar buvo užėjęs į NAUJIENŲ redakciją.

Saulius neseniai atvažiavo iš Europos. Lietuvoje Saulius stu-dijavo lituanistiką ir meno is-toriją. Žinias papildė Romoj, Paryžiuje ir kituose Europos meno centruose. Italijoje Sau-lius buvo „Italijos Lietuvių Balso“ redakcijos nariu.

Chicagoje Saulius laikinai yra apsistojęs pas poną Tuba-lį, Chicago Lietuvių Tarybos sekretorių.

Teiraujasi apie Chicago

Chicagietis Al Vaitis dabar gyvena Saint Louis mieste (Missouri). „Čia biskų dirbu“, praneša jisai „Naujienuoms“, ir nori žinoti, „kaip viskas Chi-cagoje“. Al Vaitis yra geras muzikantas ir važinėja su or-kestra.

Anglų kalbos pamokos

Naujai atvykusieji lietuviai gali mokytis anglų kalbos „Fellowship House“ patalpose, kurios yra 831 West 33rd Pl. Pamokos prasidės trečiadienį, 7 valandą vakaro. Dėstys panelė Euphrozinė Mikuziūtė, čikagiečiams gerai pažįstama mokytoja ir visuo-menės veikėja.

„NAUJIENŲ“ VAKARAS

Bus vaidinama graži drama „IS MEILĖS“
Lapkričio-Nov. 13 d.
SOKOLŲ SALEJE
2337 So. Kedzie Ave.

Dvigalvė gyvatė

Dvi sesutės, viena 7 metų, o antra 5 metų, vaikštinėda-mos ties 4216 Custer, Brook-field, netikėtai aptiko gyvatę, bet ne paprastą, o tokią, kuri turi dvi galvas. Apie tą savo nepaprastą radinį tuoj juodvi pranešė tėvui. To protingo bū-ta. Užuoat tą gyvatę pats nu-dėjęs, jis tuoj pranešė Brook-fieldo zoologijos sodo direkto-riui. Direktorius tuoj iššaukė gyvačių žinovą Robert Snedi-garį ir prašė tą gyvatę sugau-ti ir padėti zoologijos sode. Gyvatė tuoj buvo rasta ir tikrai dvi galvas turinti.

Tai jau antras Š. Ameriko-j toks atsitikimas. Pirmą kartą dvigalvė gyvatė buvo rasta prieš 25 metus ir buvo padė-ta Bronx zoologijos sode.

Dabar rastoji dvigalvė gyva-tė 6 colių ilgio ir dar jaunū-tė. Dabar Brookfieldo vienin-telis pasaulyje zoologijos so-das, kuris turi dvigalvę gyva-tę. Ji bus užlaikoma taip, kad galimai ilgiau gyventų, o jei nudvės, tai bus padaryta jos iškamsa.

Dvigalvės gyvatės nėra ko-kia nors skirtinga gyvačių veislė, bet tik gamtos keiste-nybė.

Tokių gyvačių, turinčių dvi galvas, labai retai kada pasi-taiko. Jos ilgai negyvena. Gy-vatė elgiasi gyvatiškai. Kaip tik dvigalvė gyvatė gerai pa-muzikantas ir važinėja su or-kestra.

Taigi šią gyvatę norima taip apsaugoti, kad ji ilgiau galė-tų gyventi.

Zoologijos sode dvigalvė gy-vatė bus viešai išstatyta, kad visi ją galėtų matyti.

John Patop, 68 m., 1837 S. Fairfield, atėjęs į restoraną Pleasant, 2756 W. Madison St., ramiai sau valgė. Staiga jo gerklė įstrigo karnis. Pradėjo valgęs kvapo neatgauti. Tuoj buvo iššauktas gydytojas, bet tas negalėjo vietoje pagalbos suteikti. Greitosios pagalbos J. Patop buvo nugabentas į ligo-ninę. Ligoninėje, nors ir tuoj buvo padaryta operacija, bet uždusęs jau neatsigavo.

Liko jo žmona ir šešetas vaikų.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

3319 LITUANICA AVE.

PROSPECT 6-0099

YARDS 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena kitose miesto dalyse gausios koplyčios arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFAYETTE 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. Virginia 7-6672 and 6673

2314 W. 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Phone Pullmah 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Phone Yards 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Phone LAFayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET

Phone Yards 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST.

710 WEST 18th ST.

Telephone YARDS 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 1003

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklų pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 S. Wentworth Ave.
Tel. STewart 3-2454 ir
HUDSON 3-2224.

URBA

Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams

GELININKAS

4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siniam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1949 Metams

LIETUVISKOS TEATRALISKOS DRAUGYSTES RUTOS NO. 1 VAL-DYBA 1949 METAMS: Pirm., Mary Andriusonas; pirm. pagalb. Albert Tamson, Nut. rašt. Frank Opulskas, Fin. rašt. Thomas Sal-kauskas; Kontr. rašt. Margaret Karis; Kasos pagalb. Elizabeth Tamson, Kasierius Jusas Yus-kienas; Durų sargas Tadas Sele-cikis; Lg. lankytas Tadas Se-leckis; Teisėjas Joseph Bartkus; Teis. rašt. Elizabeth Tamson. Ko-rrespondentas Frank Opulskas, 3955 Archer Ave., Chicago 43, Ill. Tel. FR. 6-1163.

S. L. A. 36 KUČPOS VALDYBA 1949 METAMS: A. J. Zalatoris, pir-mininkas, 8939 S. Bell Ave., tel. BEverly 8-1385; Petras Kenutis, vice-pirm., 5015 W. Quincy St.; Mikas Vadyla, nut. rašt.; A. Kau-lakis, fin. rašt.; J. Balchunas, iz-dininkas; A. Brachulis, kontrolės rašt. ir ligonių priežiūrėtojas, 3548 So. Lowe Ave.; V. J. Jankauskas, maršalka; Dr. J. P. Poška Dak-taras kvotėjas, Susirinkimai at-sibūna kasną mėnesį pirmą tre-čiadienį, 7:30 val. vak., Chicago's Liet. Auditorijoj, 3133 So. Hals-ted St.

AMERICAN LITHUANIAN CITI-ZENS AND BENEFIT CLUB VAL-DYBA 1949 METAMS: Pirmininkas Larry Lubik, 2602 W. 47th St.; Vicepirmininkas W. Butkus, 4012 Archer Ave.; Nut. rašt. P. J. Pe-traitis, 812 W. 33rd St., tel. Calu-met 5-9191; Finansų rašt. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO. 3-5165; Kontr. rašt. A. Kvedar, 4246 S. Maplewood Av.; Kasos glob. J. Šerman, 6348 So. Albany Ave.; Kasierius A. Kaz-lauskas, 4528 S. Spaulding Ave.; Marš. J. Svitovius, 4422 S. Ar-te-sian Ave.; Dr. Kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave. Susi-rinkimai įvyksta trečią sekma-dienį kiekvieno mėnesio, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubui priimanai vyrai ir moterys lygioms teisėmis nuo 16 iki 55 metų amžiaus.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVAL-KIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1949 METAMS: Pirm. Ant. Jusas, 2131 W. 24th St., FR. 6-4416; vice-pirm. D. Babilius, 1731 So. Moart St., WA 5-6297; nut. rašt. P. Kenutis, 5015 W. Quincy St., Columbus 1-5270; fin. rašt. N. Wilcop, 4443 S. Rockwell St., tel. Yards 7-4472; izd. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., LA 3-9623; kontrolės rašt. Ona Svirnickas, 7202 So. Fairfield, HEmlock 4-9816; kasos glob. 8235 S. Long Ave., Oak Lawn, Ill.; korespon-tas Ant. Jusas; maršalka G. Mit-tskus, 1508 N. Leavitt St. Susi-rinkimai įvyksta kiekvieno mėn. ketvirtą pirmadienį, 7:30 val. va-karo, Hollywood svet., 2417 West 43rd St.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGI-JOS VALDYBA 1949 METAMS: Jos. Balchunas, pirm., 7149 So. Sacramento Avenue, PROspect 6-3855; Petras Kenutis, vice-pir-mininkas, A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danu-be 6-1126; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 S. Lowe Av., Virginia 7-1624; Frank Bakutis, izd., S. Stanevi-čia, kontr. rašt. Jonas Dimša, iz-do globėjas; Stumbris, maršalka; Frank Bakutis, ligonių priežiū-rėtojas, 2603 W. 69th St., tel. Hem-lock 4-4638; Dr. J. Poška, dakta-ras kvotėjas, 3133 S. Halsted St. Hemlock 4-2374. Susirinkimai atsi-būna kasną mėnesį antrą sekma-dienį, 12:30 val. popiet, Chicago's Liet. Auditorijoj, 3133 So. Hals-ted St. Nariai yra priimami vy-rai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

MORNING STAR KLUBO VAL-DYBA 1949 METAMS: pirmininkas Stanley Jacobs, 2050 W. Pierce Ave.; vice-pirm. John Benekaitis, 3724 Sheffield Ave.; nut. rašt. Mike Cepul, 3327 W. Le Moyne St.; fin. rašt. Stanley Buneckas, 1701 N. Pulaski Rd.; kas. John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd.; kontr. rašt. Louis Striupas, jr., 3207 West Courtland; izdo glob. John Radisauskas, 1646 No. Bell Ave.; maršalka Kazimieras Viko-nis, 2938 No. Melvina Ave.; pikni-ko rengimo komisija: Louis Stri-u-pas, 3341 Evergreen Ave.; Jonas Rudis, 3319 Evergreen Ave.; Kazi-mieras Vikonis, 2938 No. Melvina. Klubas susirinkimai įvyksta kas pirmą ketvirtadienį.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“

PRAKALBOS

JURGIS GLAUDA

Salė buvo pilna pilnutėlė įvairių perpusamžių.

Laisvas šeštadienio vakaras. Ne kaziruoti skirtas vakaras, bet dvasios peni pasisemti. O to peno semkis nors riešukučiomis, nes kas dypukas — vis pamokytas, su senu kapitalu, senu vardu iš senų laikų.

Toks vardo kapitalistas šį vakarą skyrė pranešimui: informuoti tautiečius apie tremties vargus ir kultūros laimėjimus.

Salė prisirinko pilna pilnutėlė įvairių perpusamžių. Šviečia plikutės, blizga dantų protezai.

Toliau visas eina pagal šabloną. Pakyla uždanga. Parengimo maršalka praneša apie kilnius tikslus tėvynės atžvilgiu; pristato žmogų, ką tik įkirusį į mūsų visuomenę. Žmogus iš "Jurop," iš tremties, buvusio vardo savininkas.

Visiems įdomu išgirsti iš atvykusiojo pasakojimą, kodėl taip nuoširdžiai broliai ir sesės tremtyje pamilo brolius ir seses amerikonus.

Sėdi salėje ir Paškūnai. Jie nevyko šį vakarą pas Petrauskus, kur ir šį vakarą kaziriuoja, bet susigundė, su kitais perpusamžiais, atlikti lyg vėlykine prieš Vėlykas, patriotinę pareigą — apsilankyti patriotiniame parengime.

Kalbėtojas pradėjo kalbėti tykiu, malonių balsu. Kalbėtojas buvo ir perpusamžis, ir pliktelėjęs; net nesitūkėjo, kad tokį sunkų seno vardo kapitalą jis išlaiko ant nuzulinto švarkelio pečių.

Kalbėtojas padarė įvadą į Apuolės tyrinėjimus, kurie mums byloja apie senąją aisičių gadyne, apie aisičių patriotizmą ir narsą. Prie progos pridurda-

mas, kad ir dabar aisičiai turi remti aisičius darbo ir buto garantijomis.

Toliau jis gana vaizdingai apibūdino aisičių buitį, kurią net Tacitas labai prielankiai aprašęs. Dar toliau jis apibūdino aisičių šakas, kurių viena nulinuko į prūsus, kita kaž kur į žemaičių kalnelius. Pasipylė vardai įvairių, sūduvių, lėtų ir gotų. Prieš perpusamžių salę lyg kilo uždanga į mūsų garbingąją proistorę, kada dar Kolumbas nebuvo spėjęs atidengti Amerikos; ir kada niekas dėl to nesuko sau galvos, kaip čia įsikūrus šalyje su reifridžerietoriais, vašmašinomis ir bambotais fordais.

Paškūnas atminė, kad pas Petrauskus, tur būt, jau, kiek šnektelėję, sėdo prie stalo ir, viliojančiai — maloniai čiuzėdami kortomis, atidarė pirmuosius pinaklio kirčius.

Žiovulys maloniai pakuteno Paškūno burną. Beišižojo, Paškūnas atsargiai skersa akimi žvilgtelėjo į kaimyną ir nurijo žiovulį. Po to, nustūmęs mintį apie pinaklį pas Petrauskus, suteikė akims susidomėjimo išraišką ir įstiebė akimis į kalbėtoją.

Kalbėtojas jau kalbėjo apie legendarinį kunigaikštį Karigailą, kuris proistorės laikais per savo švogeri giminiaivos su aisičių kunigaikščiu Kiriu.

Paškūnas išgirdo ausyse pinaklio kirčius ir ilgesingai pagalvojo apie Petrauskus. Salėje daugelis perpusamžių pradėjo erzėti, cirpėti kėdėmis. Keli sukosėjo. Buvo gana ir gana tvanku.

Kalbėtojas jau skrido toliau ir vis labiau kilo prieš salę už-

Preston Tucker ir jo advokatas Frank McAdams atvyksta į teismą. Tucker turės aiškintis teisme dėl nesugebėjimo pastatyti pradžią automobilii.

danga į mūsų garsią proistorę; vis labiau reiškėsi kalbėtojo norai įtikinti klausytojus, kad reikia mylėti savo protėvių žemę, mylėti savo protėvių aisičius ir jų palikonioms nesigailėti darbo ir butų garantijų.

—Ar kas galėjo tikėti, kad aisičių vaikai sulauks žiaurios tremties meto, — kalbėjo kalbėtojas. — Tik palyginkim mūsų aisičių gadyne su paniekini-

mo kupina tremtimi, apie kurią aš jums papasakosiu, baigęs šių ekskursiją į mūsų pasididžiavimo arsenalą...

Paškūnas kankinosi žiovuliu. Paškūnienė skausmingai žvalgėsi aplinkui. Jai atrodė, kad įkuri musė vis taikosi jai tūpti ant nosies galiuko ir nenuvaikoma sukalojasi. Jos akys buvo girtos ir apsiplaususios. Kaimynas iš kairės nuo Paškūno pradėjo švelniai, kaip svirplelis, knarkti: vzz, vzz...

—Khm, khm, — atsikosėjo Paškūnas. Miegancio iš kairės kaimyno veidas buvo toks ramus ir besilintis, kad Paškūnui skausmingai pasinorėjo atsikelti, pereiti sustirsimomis kojomis, nusiziovauti laisvai ir nevaržomai ir — ech! — pinakliuką.

Kalbėtojas kalbėjo apie aisičių padermių susiformavimą į lietuviškas gimines, kai jam parodė iš šono scenos laikrodį.

—Baigęs įvadą, pradėsiu tremties epopėją, — pamojo jis ranka. Kalbėdamas apie aisičių heroiką, kalbėtojas jautėsi aisičių esąs, permirkęs putose ir proistorės vizijose.

Salėje buvo tvanku. Tvanku buvo ir smegenyse. Perpusamžiai sėdėjo rasioti, apsiplaukę, užkalbėti ir parblokšti aisičių heroikos...

Staiga žiovulys taip negailestingai suspaudė Paškūno žandų raumenis, kad jis nusigando, jog prasižiojęs perplėš sau burną. Jis žiauriai tramdė žiovulį, bet raumenys jau buvo neklusnūs, burna plėšėsi vis platyn, vis platyn. Visas raudonas, Paškūnas suspaudė atkaklų ir nepakenčiamai norimą žiovulį.

Ausyje pasigirdo zvimbys, traktelėjo kaž kas, lyg perlaužta balanėlė, ir Paškūno žandus užliejo aštrus skausmas.

—Mmm, ahh, mmm, — subaubė jis. Skausmas ėjo vis didyn, darėsi nepakenčiamas.

—Amm, amm! — sustaugė Paškūnas, supratęs, kad žiovuliu išnėrė žandikaulį, ir nusigandęs. Jis pašoko nuo kėdės, pašoko Paškūnienę, pašoko aplink-

sėdintieji perpusamžiai, pašoko visa salė.

—Mmm, aoch! — stenėjo Paškūnas ir rodė pirštais skaudulį. Jis negalėjo pratariti žodžio. Parengimo maršalka su trenksmu nuleido uždangą, uždengė kalbėtoją kartu su aisičių prostore. Vieni juokėsi, kiti kažką murmėjo.

Paškūną išvedė iš salės. Paškūni jį žengė Paškūnienė ir ske-rečiudama kaulėtais kumščiais jau koliojosi.

—Prisikviatė žmonių, kokiais ajaisčiais marina. O nuo žiovulio ir gali numirti. Prakalbos, prakalbos! Ajaisčia, ajaisčia! O kas bilių už hspalių mokės? Ajaisčia, ajaisčia!

Azartinių lošimų lizdai naikinami

Štai surastas dar vienas stambus azartinių lošimų lizdas, tai 3256 Milwaukee St. Čia buvo lošimas vadinamasis azartinis lošimas "bingo". Lošimo salė puošniai įtaisyta. Lošėjai čia susirinkdavo du kartus per savaitę. Lošimai prasidėdavo 8 v. v. ir baigėdavo 10.30 v. v. Lošimų rezultatai susirinkusiems būdavo garsiakalbiu skelbiami. Ir toks čia turėta!

Lošėjų viso buvo per du tūkstančių. Jų tarpe būdavo visuomenės plačiai žinomi asmenys. Yra įtarimas, kad ir tas lizdas buvęs ne eilinių žmonių įkurtas. Vėliau tardymo metu paaiškės, kas čia buvo kalčiausias.

Pora policijos pareigūnų drąsiai čia atėjo į tą vietą kaip tik tuo metu, kada ėjo lošimai. Niekas nesipriešino. Policija visus čia susirinkusius paleido. Suėmė tik šiuos asmenis: Robert J. Gillian, 45 m., Montrose St.; Wallace Moran, 41 m., 41.0 Sheridan St.; John Thomas, 42 m., 5107 Kenmore St.; James Strangnessy, 37 m., 3121 N. Aschland St., ir George Miller 36 m., 1640 Fullerton St. Suimtieji nėra patys svarbiausieji. Svarbiausieji vadų tuo metu salė nebūta, bet jie policijai yra žinomi, tik kol nesuimti, jų pavardės neskelbiamos.

Čia buvo lošama ne vien tik iš pinigų, bet figurodavo ir automobiliai. Lošimų vedėjas pelnydavęs nuo 2,750 iki 3,100 dolerių.

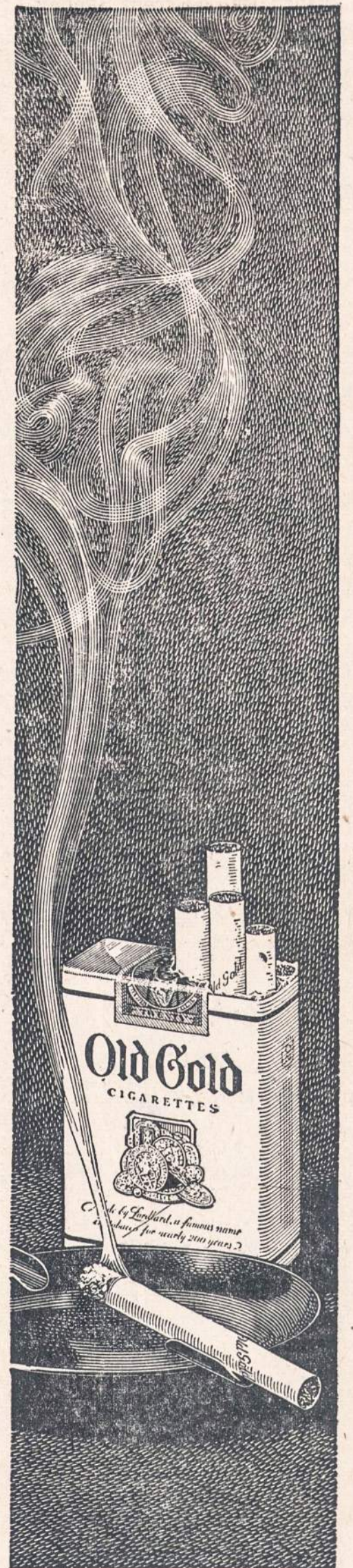
Suimtųjų tardymas žada vietos netikėtų sensacijų.

Jeį malonumas, ne skundai gydytojui yra Jūsų siekimas — užsidekite Old Gold!

Jeį Jūs norite vaišių, vietoje vaistų — šios vaišės Jums patiks! Old Gold yra tokios švelnutės, minkštutės ir tikrai geros, kokias tikėtai beveik 200 metų patyrimas gali jas padaryti. Old Gold yra pilnutėlės rūkomo malonumo, kuris gaunamas tik iš vieno dalyko — geriausio pasaulio tabako. Tokia yra trumputė mūsų istorija. Laimingą josios pabaigą patirsite, kai užsidegsite Old Gold cigaretę... Padarysite tai šiandien?

Dėl "Treat" vietoje "Treatment"

Rukykite OLD GOLDS

Tremtinys prašo artimo pagalbos

Vienas nesenas ateivis gavo laišką iš tremtyje gyvenančio A. Jankausko (Schwaebisch - Gmuend, Bismarck Kaserne 9/28, Germany, US Zone) neviltinę laišką, kurį čia paduodame, tikėdami, gal atsiras geraširdžių žmonių, galinčių ištiesti pagalbos ranką:

"Alfonsai, Daug laiko prabėgo nuo tos dienos, kaip Tu palikai Vokietiją, Bism. kareivines ir mus visus.

Kartais pagalvoju, kad viskas tik sapnas, o tačiau tai yra tikrovė. Stovyklos veidas keičiasi kas dieną, vieni išvažiuoja, kiti atvažiuoja, ir darosi lūdna, kaip pagalvoji, kad tu žmogus esi tik muilo burbulas, ir daugiau nieko. Taip norėtusi kur nors išvykti, palikti tą vargo ir prisiminimų nusėtą kraštą Vokietiją ir ieškoti kaip ko daugiau, į ką kiekvienas turims teisės...

Tačiau nevisus vienodai likimas veikia... Aš, tur būt, dar ilgai, o gal būti — net iki į tėvynę grįšiu, paliksiu čia Vokietijoje. Perspektyvų jokios, garantijos jokios, o 5 asmenų šeimos niekas nebenori. Galimas daiktas, kad yra ir dėl manęs vieta čia, Amerikoje, bet kad niekaip negaliu ištraukti tos burtų kortelės.

Iš Tavęs, mielas tautiet, aš nieko nenoriu, žinau, kad pats man nieko ir negali duoti, pats čia esi taip pat tik likimo atvestas, tačiau iš paties aš norėčiau tik vieno, vieno — kuris nėra lengva gauti: atiduoti kam nors mano šį menką lapelį — visų gimimo datas ir pavardes, gal kas nors ir turėtų galimybės padėti artimui, o jei ne, tai paimki ir sunaikink. Tau aš nerašiau ilgokai, bet ne aš kaltas, kalta ta visa aplinkuma ir neviltingos pilnos dienos. Dabar aš

"patariamame skrynne" su esu atidėtas iki spalio m. 1 d., jei neįrodysiu, kad kas man sutartį sudarė, t. y. nuorašu ar foto kopija, supras garantijos, tai būsiu priverstas išvykti į Prancūziją, kurios aš taip bijau. Tau nuo mano šeimos ir žmonos, visiems Tavo vaikučiams daug linkėjimų ir laimės.

Dar kartą atsiprašau, su pavardėmis daryki, kaip išgali, aš būsiu dėkingas. Tavo Alfonsas. — Šeimos žinios:

Alfonsas Jankauskas, (tėvas) gimęs, 15. 1. 1915 m., England, lietuvis, Romos kat.

Genovaitė Jankauskienė - Čizikaitė, gim. 26. 9. 1923 m., Kaune, Romos kat., lietuvis. Irena Jankauskaitė, gimusi 24. 3. 1943 m., Kaune, Romos katalikė, lietuvis.

Alfonsas Jankauskas, (sūnus) gim. 15. 4. 1945 m., Vokietijoje, lietuvis, Romos, kat. Eugenijus Jankauskas, gim. 26. 10. 1946 m., Vokietijoje, lietuvis, Romos katalikas."

TAI BENT VYRAS

William Williams, 2002 Larabee st., su armonika rankose ir linksmomis dainomis atšventė 110 savo gyvenimo metų sukaktuves.

Jis sako, kad jis gimęs augęs Chicagoj ir visa gerai prisimenąs, kokia prieš šimtą metų buvus Chicago. Tai buvusios dykumos, viso keliolika namų. Jis turėjo vežimą, arklį ir visaip veržėsi. Jo akyse Chicago išaugo. Jis Lincolną savo akimis matė. Sako, tai buvęs geras vyras.

W. Williams tėvas gyveno 120 metų, jo sūnus pasiryžęs dar ilgiau gyventi. Jis rūko storus juodus cigarus, kartais ir dabar burnelę išmeta. Seniau dažniau ir daugiau išgerdavęs.

"NAUJIENOS" YRA JŲSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRAŠYKITE JAS

Tel. Virginia 7-9493
Moterims Trečiadieniais
PAULINA RUSIŠKA-TURKIŠKA PIRTIS
ELEKTRA GYDYMAS
Ultra Violet-Sunshine ir Infra Red Light Spinduliai.
Sveidiški Masažai ir Judėjimai
Elektros Vonia ir Kambarys \$3.
C. Laurinovich ir Sūnus, sav.
1657 W. 45th St. Chicago
(Kampus So. Paulina St.)

CHRONIŠKI NEGALAVIMAI
Reumatizmas - Podagra
Skilvio ir Zarnų Suirimas
Sinus ir Bronchu Padėtis
VEIKIA NATŪRALŲS
GYDYMO METODAI
DAUG KARTŲ KAI VISI
KITI METODAI
NEPASIŠEKE

Rentgeno (X) spinduliai
— Fizioterapija
Storosios Zarnos Irrigacija
Elektrinis Gydymas
DR. WYLLIE D. McCLEERY
D. C. N.D.
2044 W. 35th ST.
Tel. LAfayette 3-2313
KASDIEN: 12:30 — 8:00
Sekmadieniais, trečiadieniais
uždarė
Šeštadieniais 10:30 — 4:30

GERIAUSIA PIRKTI
NAMAMS BALDUS
— IS —
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS
APARATAI, SKALBIAMOS
MASINOS, BALDAI, MATRACAI,
KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ
BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
CHICAGO, ILL.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutaupos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corp., iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 1-3317
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiad., nuo 9 ryto iki 12 dienā. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 p. p.

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4c per copy	

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	4c
Savaitei	.25
Mėnesiui	.90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Užsienio:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500. Pajūgus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Norvegijos žmonės už Atlanto Pakta

Vakar Norvegijos žmonės rinko atstovus į parlamentą. Nors dauguma Amerikos korespondentų ir politikos stebėtojų pranašavo, kad socialistinė Norvegijos valdžia galinti prakišti, nes gyventojams labai įkyrėje visokios prekybos suvaržymai, bet išėjo visai priešingai: valdžia ne tik atlaikė savo poziciją, bet dar žymiai ją sustiprino.

Senajame parlamente Norvegijos Darbo partija turėjo vieno balso daugumą, o naujame turės 10 balsų daugumą — prieš visas kitas partijas, sudėtas ir krūvą. Pilni (dar oficialiai nepatikrinti) rinkimų duomenys rodo, kad Darbo partija pravedė 80 atstovų iš 150 viso Atstovų Buto narių.

Tuo tarpu komunistai, kurie pirmiau turėjo 11 atstovų, nustumti iki 4 ir atsidūrė paskutinėje vietoje.

Sitas komunistų prakišimas liudija, kad Norvegijos žmonės nepritaria Maskvos propagandai prieš Šiaurės Atlanto pakta. Komunistai buvo vienintelė partija Norvegijoje, kuri rinkimų kampanijos metu vedė smarkią agitaciją prieš Atlanto apsigynimo sutartį ir puolė valdžią už tai, kad ji susidėjusi su "Amerikos imperialistais." Antradienio balsavimai parodė, kad Norvegijos žmonės stoja už susitarimą su vakarinėmis tautomis prieš rusišką imperializmą.

Norvegijos Darbiečiai

Norvegijos Darbo partija seniau buvo viena iš kairiausių socialistinių partijų Europoje. Kai po bolševikiško perversmo Rusijoje Leninas pasivadino "komunistu" ir įsteigė Maskvoje Trečiąją, arba Komunistų, Internacionalą (Kominterną), tai ji įstojo Norvegijos Darbo partija ir Italijos Socialistų partija. Kitose šalyse Kominternui pasisekė pagrobti tikrai didesnes arba mažesnes socialistinio judėjimo atskalas.

Italijos socialistus vėliau sunaikino Mussolinio vadovėjami juodmarškiniai. Bet kai fašitų diktatūra Italijoje griuvo ir Socialistų partija buvo atgaivinta, tai ji vėl ėmė krypti bolševizmo pusėn, ir šiaudien Pietro Nenni vadovaujama Italijos socialistų organizacija yra apsimaskavusi Maskvos bendrakeleivių frontas.

Kas kita Norvegijos Darbo partija. Jau seniai prieš karą ji buvo atsietusi nuo Kominternu. "Kairysis" jos sparnas atsikilo ir susiorganizavo į Komunistų partiją, bet darbininkų masės atsisakė eiti paskui komunistus. Darbo partija tolyn vis glaudžiau kooperavo su Švedijos ir Danijos socialdemokratais, ir dabar Norvegijos darbiečiai yra beveik "dešinesni" už kitų Skandinavijos šalių socialistus. Jų nusistatymas prieš Rusijos bolševizmą yra griežčiausias.

Norvegai yra artimi Rusijos kaimynai ir jie žino geriau už kitus Vakarinės Europos žmones, kad Stalino imperijoje viešpatuoja skurdas, badas ir tironų priespauda. Labai daug norvegai pasimokė iš Suomijos nelaimių.

Štai kodėl Norvegijos darbo žmonės remia savo valdžią, kuri eina su Vakarų demokratijomis, o ne su Rusija.

Jeigu italai (ir francūzai) būtų turėję progą taip pat gerai pažinti Rusijos diktatūrą, kaip ją pažįsta norvegai, tai ir pas juos nebebūtų masinio komunistų judėjimo.

A. D. Federacija Veiks Atskirai

Amerikos Darbo Federacijos konvencija, susirinkusi St. Paul mieste, atmetė pasiūlymą tartis politikos klausimais su industrinių unių sąryšiu (CIO) ir vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kad Federacija turinti veikti politikoje atskirai.

Bendros politinės akcijos šalininkai įrodinėjo, kad Darbo Federacija ir CIO, susitarę dėl bendros politinės veiklos, galėtų sudaryti efektingesnį darbininkų ir fermerių frontą. Bet senieji Federacijos vadai nenori kalbėtis su Murray ir jo draugais, kaip lygus su lygiu; jie nori, kad CIO uniųs "sugrįžtų" į Federaciją.

Yra dar ir kita kliūtis. Kai kurie įtakingi Federacijos lyderiai pritaria republikonams, o CIO vadovybėje tokių beveik nėra.

APŽVALGA

225,000 VOKIEČIŲ BELAŠVIŲ RUSIJOJE

Praėjus daugiau nei ketveriems metams nuo karo pabaigos, Sovietų Sąjunga dar tebelaiko nelaisvėje 225,000 vokiečių. Francūzijoje dar esą 2,000 vokiečių belaisvių; kitose šalyse kelios dešimtys tūkstančių.

Todėl Vokietijos protestantai nutarė ši penktadienį pradėti visose bažnyčiose vajų dėl karo belaisvių išvadavimo: skambins varpais, laikys specialias pamaldas ir rengs demonstracijas gatvėse.

Šita protestantų agitacija sukelia Vokietijoje dar nepalankesnę nuotaiką prieš Rusijos sovietų valdžią, kuri apsimeta "tikrais vokiečių tautos draugais."

TITO GAVO \$3,000,000

Pasaulio piniginis fondas nutarė duoti Jugoslavijai \$3,000,000 Amerikos pinigais. Šioje įstaigoje turi, galima sakyti, nulemiantį balsą Jungtinių Valstybių atstovas. Be Amerikos pritarimo Tito nebūtų gavęs tos paramos.

Ji, tiesa, nedidelė, bet reikšminga. Galima numanyti, kad ir Pasaulio Bankas patenkins Jugoslavijos prašymą paskolos.

Jungtinės Valstybės neseniai paskolino Jugoslavijai \$20,000,000 ir leido išvežti į Jugoslaviją \$3,000,000 vertą plieno dirbuvę.

NORI, KAD "LIAUDIS" DIKTUOTŲ TEISMUI

Amerikos komunistai nori, kad teismo procedūros nustatyme sprendžiamą balsą turėtų "liaudis." Jie šaukia visuomenę įsikūsti į vienuliškos komunistų bylą, kuri yra svarstoma federaliniame teisme New Yorke, ir "reikalauti, kad Benjamin J. Davis būtų suleistas žodis teisme."

Šis Benjamin J. Davis yra vienas teisiųjų. Jisai ir kiti teisiameji (išimant vieną) pasisamdė keletą advokatų, kurie atstovauja jiems teisme. Iš klausius liudininkus, advokatai sako kalbas, įrodinėdami teisiųjų nekalumą ir ragindami "džiūrėti" juos iš teisinti. Bet Davis kreipėsi į teisėją, prašydamas leisti ir jam pasakyti kalbą. Teisėjas jo prašymą atmetė.

KAI BOLŠEVIKO PEILIS PO KAKLU

(Viejoj meditacijų raudonojo atomo paunksnyje)

Rašo Mikas Maikis

(Tęsinys)
Teisingumas — melo skraistė

Mažesniams tautos šiandien ypač niaukiasi padangė, nes joms ne tik kad netaikomas paprasto žmoniškumo matas, bet ir elementariausio teisingumo. Didesnėms plėšriojo rūdojo, juodojo ir raudonojo imperializmo valstybėms teisingumas šiandien tėra paprasčiausia agitacinė, propagandinė priemonė, biznio objektas. Jei ką juo gali jos sau laimėti, teisingumo ištroškusias tautas apgauti — kodėl nepridengti savo gėdingų tikslų teisingumo šydeliu.

Mažosios, pavergtosios tautos dėjo daug vilties į vad. Atlanto Chartą, nes jos kito ginklo neturi savo teisėms ginti. Žinoma (jei dar ir tą smulkmeną pridėti), liejo ir dar tebelieja ("taikos" metu!) už ją kraują. Ir ko jos iš tos chartos susilaukė — iš to garsiojo čarterio, kurio dokumentas buvo su šake ant vandens rašytas. Popierius, tuščias propagandinis popierius! Parašyti jį žmo-

kyti kalbą. Teisėjas jo prašymą atmetė.

Taigi dabar komunistų partija užsuko visą savo propagandos mašiną, stengdamiesi įtraukti "liaudį" į bylos eigą.

Liaudis turinti iškovoti Davis'ui teisę kalbėti ir "džiūrėti," nes teisėjas Medina jį skriaudė, neduodamas jam balso.

Kad žmonės patikėtų, jog teisėjas iš tiesų skriaudžia Davis'ą, komunistai sugalvojo štai kokį argumentą, kurį paduoda ir Brooklyno bimbiniški organas:

"Mat, Davis yra negras!

"Teisėjas Medina šiame teisme, šioje byloje stengėsi visokiais būdais šį žeminti vyriausiai dėl to, kad jis yra negras."

"Kai Davis buvo pašauktas į liudininko kėdę, tai teisėjas Medina jam sakė: 'be a good boy!' — tokia pažeminančia pastaba teisėjas bandė ant syk sumažinti šį didžiulio masto vyrą, — pažeminti jį džiūrės ir visuomenės akys!"

Ar tai ne aiškus įrodymas, kad teisėjas Medina "pažemino" negrų rasę? Jisai patarė tam daugiau nei šešių pėdų negrui — "vyru iš stuomens ir iš liemens" (anot žemaitės) — būti "a good boy!"

Kas sekė tą bylą, žino, kodėl teisėjas davė tokį patarimą Davis'ui: kiti teisiameji, liudydami teisme, elgėsi taip skandalingai, kad teisėjas būdavo priverstas juos nubauti kėleliu; todėl, kai buvo pašauktas liudyti Davis, jį teisėjas bandė paveikti, kad jisai elgtųsi rimčiau, negu jo draugai. Teisėjas nesakė "You nigger" arba "You black boy," bet pavartojo nekalčiausio jūmoro žodžius, kuriuose įžeidžiančios prasmės nėra nė šešėlio.

Bet komunistiškai šarlatanai stengiasi išpūsti burbulą ir prasimano, kad teisme buvusi "pažeminta" Davis'o kilme!

Reikalaujame, kad liaudis įsikūsti į teismo eigą ir diktuočių teisėjui, kam jisai privalkas duoti teismo balsą, o kam ne, komunistai nepagalvoja, prie ko tai veda. Juk, jeigu teismai turėtų klausyti minų balso, tai kieno kailį paliestų pirmiausia šitokios rūšies "teisingumas," ar ne komunistų?

Dr. P. Grigaitis grįžo iš New Yorko

Vakar rytą "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis grįžo iš New Yorko, kur jis dalyvavo Visuotinio Lietuvių Kongreso rengimo komisijos pasitarime. Prieš tai jis dalyvavo Balfo seime, kuris buvo laikomas Philadelphiaje.

bus pelno.

Politikoje, šiaip ar taip, nedaug tesama moralės. Bet, atrod, kad čia ne vien moralės klausimas, bet ir pačių tų šį nusikaltimą toleruojančių valstybių ar tautų ateities pateisinimo klausimas. Teisingumo ir žmoniškumui nusikaltusios tautos ar valstybės istorijos teismo nebus aplenktos. Ne per vienerius ar dešimt metų, tai per šimtmečius ir jos susilauks bausmės, nes — tai žmonių amžių istorija mus moko — tas kosminis nusikaltimas yra pritaikomas ir ištiesoms tautos, valstybės, net ištiesoms epochinėms žmonių civilizacijoms ir kultūroms. Barbariškais žygiais ir darbais nusikaltusiųjų žuvo miestai, imperijos, tautos, žus ir melagingomis teisingumo ir žmoniškumo skraistėmis besidangstant jų giminaičiai. Tegu tas atsitiks per ilgesnį laiką; bet jau mūsų akys jie tiek pasiekė, kad tiek nekaltai kankinamųjų, tiek ir dorų laisvųjų akys jie nebegalės dangstytis teisingumo ir žmoniškumo gynybą, o turės prisiminti didžiojo nusikaltimo toleruotojų vardą. Prieš istoriją jie tai turės padaryti, nes jie vieninteliai tegali liucipieriu išmušti iš rankų kruvinąjį peilį, kuriuo jis, alkūnes atsisaitojęs, pasinaudodamas nusikaltusiojo susimokymo tyla arba farizejišku tuščiažodžiumu, skuba kuo greičiau savo aukas baigti — išskersti ištisas tautas!

Ištisos civilizacijos žuvo žmonių istorijoje, kai jos nepaslinko ryžtingai kovoti už savo idealus, ant kurių jos laikėsi. Bolševikai jau ir dabar ant visų šakų gieda: Vakarų buržuazinė kultūra supuvo, ji jau štai baigia dvesti. Ka jūs, be propagandos ir veidmainiavimo, galite į tai atsakyti?

(Bus daugiau)

CHICAGO NATURAL HISTORY MUSEUM

Gamtos Istorijos Muziejuje spalio 8 d. buvo Roy A. Wihple įdomus pranešimas apie Guatemalą.

Pranešėjas Guatemaląjį viešėjo keletą mėnesių. Jis atsidėjęs sekė vietos žmonių papročius, susipažino su to krašto praeitimi ir, ką gražaus gamtoje pastebėjo, tą visa spalvota filma nufilmavo.

Guatemala įdomus kraštas, kur greta jau palyginti aukštos civilizacijos daug dar kas yra užsilikę iš pirmųjų laikų. Svarbiausia, ten graži kalnuota, ežerų kupina gamta. Pranešėjas vykusiai gražius gamtos kampelius nufilmavo ir parodė susirinkusiems jo pranešimo išklausti. Paskaitos klausėsi keletas šimtų žmonių, kurių tarpe buvo keli lietuviai.

Kita paskaita spalio 22 d. 2.30 v. v. žada būti labai įdomi. Paskaitos tema: "North to the Yankon". Skaitys Cleveland P. Grant. Tai vieta, apie kurią dabar daug kalba karo strategai, politikai ir ekonomistai.

Paskaita bus spalvota filma pajavairintai į paskaitą įėjimas visiems laisvas.

—Argentinios valdžia nutarė pertvarkyti užsienio atstovybes, 11 ministerių įsakė grįžti namo, tris ministerius atleido.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJIENAS"

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Praeities pėdsakai (Tęsinys)

Kazimieras Jaunius

Jaunius (1849—1908) anuo metu buvo labai garsus vyras, kalbininkas. Jis buvęs labai gabus ir turėjęs labai gerą atmintį, todėl galėjęs daug kalbų išmokyti. Jis galėjęs gerai kalbėti ne tik rusiškai, lenkiškai, bet ir prancūziškai, angliškai, taip pat lotyniškai, hebraiškai, net graikiškai. Tuo jo gabumu laisvai kalbėti tiek kalbų nevienas užsienio mokslininkas stebėjėsis. Angly kalbininkas Tayloras net buvęs atvykęs specialiai į Petrapilį to keistuolio pamatyti.

Jaunius įrodinėjęs ne tik semitų ir indoeuropiečių kalbų giminybę, bet taip pat atkėjęs (Amerikos indėnų) ir indoeuropiečių, Jurgelionio nuomone, ir šiandien įtikinamai Amerikos kalbininkas Thomasas kalbą apie atkėję ir indoeuropiečių kalbų giminiškumą.

Jaunius mokėjęs labai patraukliai apie kalbos klausimus kalbėti. Tada rodanti, kad ir jo įžengiamoji paskaita Dvasinėje Akademijoje Petrapilyje. Jo tema buvusi sausa — graikų ir lotynų kalbų žodžių kaminų panašumai. Bet Jaunius mokėjęs taip gyvai, su užsidegimu tai išdėstyti, kad jo tos paskaitos klausytojai, įvairūs aukšti pareigūnai mokslininkai ir dvasininkai, buvę tiesiog sužavėti. Buvę negirdėtas dalykas Akademijoje nei prieš tai, nei po to, kad prelegentui būtų entuziastiškai klausytojai ploję, kaip tai dabar padarė Jauniui.

Jaunius pasinerdaves į kalbos dalykus viską užmiršdamas. Pasakojama, kad į Petrapilį atvykęs angly kalbininkas Tayloras. Juodu eję gatve kalbėdamiesi apie kalbos klausimus. Tayloras einąs gatvę prie pat šaligatvio, bet vieną koją dėdamas ant paties šaligatvio, o kita gatvę ramstydamas. Lijo lietus. Pagaliau juodu visai šlapai pasukę į kažkokią kraituvę. Ten įėję, dideliu jų savininko nustebimui, nieko nesakę, susėdę ir vėl ėmę kalbos klausimais diskutuoti. Paskui juos suradęs K. Būga ir iš ten išsivedęs.

Apie Jaunį garsas sklides plačiai mokslo pasaulyje. Krokuvos universitetas norėjęs jį kvieisti lituanistinei katedrai užimti. Bet Jaunius nesutikęs, net į kviečiamąjį laišką neatsakęs. Jurgelionio nuomone, tai dėl to, kad tada vyruvusi patriotinė dvasia neleidusi risti su lenkais. Tada Krokuvos universitetas pasiuntęs patį fakulteto dekaną pas Jaunį į Petrapilį. Šitas likęs sužavėtas Jauniaus moksliniu pasirošimu. Bet Jaunius ir dabar nesutikęs vykti į Krokuvą. Pargrįžęs fakulteto dekanas Jogailaičių universiteto profesorius tarybos posėdy pareiškęs: Parnowie, to genjus! Ale coż, że idiota (Ponai, tai genijus! Bet kas, kad idiotas). Jis tuo norėjęs pasakyti, kad iš tikrųjų Jaunius esąs genijus, bet kvailas, kam nesutinkąs kvietimo priimti profesoriauti Krokuvos universitete. Jurgelionis sako: "Gaila, kad Jaunius kvietimo nepriėmė. Lietuvių tuo nebūtų buvę pakenkta, bet priešingai. Lenkai jokių lietuvių užgaunančių sąlygų čia nekėlė."

Lituanistinė katedra Krokovoje

Švenčiant 500 metų Jogailaičių universiteto (Krokovoje) sukaktuvę, buvo sumanyta įsteigti Krokuvos universitete ir lituanistinę katedrą. Ji būtų turėjusi apimti lietuvių kalbą, literatūrą ir Lietuvos istoriją.

Šį projektą entuziastiškai rėmęs rašytojas Henrikas Sinkiewiczius ir S. Vitkevičius. Juodu abu ir patys kilimo lietuviai. Sinkiewiczius pats buvęs tada laimėjęs Nobelio premiją. Jis universiteto sukaktuviniame suvažiavime, kur dalyvavę daug lenkų diduomenės ir įžymių žmonių, pasakęs entuziastingą kalbą lituanistinės katedros steigimo reikalu. Pasisakęs katedros fondai skiriamas 100,000 kronų. Tada atsiradę nemaža ir suvažiavimo dalyvių tarpe žmonės, kurie tam fondui irgi sutikę paaukoti dešimtimis tūkstančių. Susidariusi graži suma. Kokuvos universitetas tada kreipėsis į Austrovengrijos vyriausybę, kurios jis tada priklausė, į Viena, kad ir ši vyriausybė organizuojamai katedrai skirtų pinigų. Ir vadžia sutikusi.

Tada belikę susieškoti gerą katedros vedėją profesorių. Buvusi nepakeičiama sąlyga (bene labiausia H. Senkiewicziaus ir S. Vitkevičiaus iniciatyva), kad jis būtų lietuvis, gerai mokėtų lietuviškai. Kaip tik tuo metu (dar prieš 1905 m.) garsėjo K. Jaunius, kurį Krokuvos universitetas ir meilijęs gauti iš tos katedros profesorius. Bet, kaip minėta, Jaunius nesutiko priimti kvietimo. Tada tai vietai užimti buvę tikėtasi paruošti Kl. Jurgelionį, kuris tuomet tebuvo 22 metų amžiaus. Jis būtų turėjęs ne vadovauti, o tik docento vietą užimti. Vėliau, kai nieko iš tų kvietimų neišėjo, katedrai vadovauti buvę pavesta J. A. Herbačiauskui. Bet tai, žinoma, nebuvo tam tinkamas žmogus. Tai nebuvo objektyvus ir katedros darbu pasirošęs mokslininkas. Jis užsimdaves ir kažkokias būrimais, savotiškais ateities spėliojimais. Antra, Herbačiauskas neturėjęs ir akademinio mokslo laipsnio. Toks žmogus, žinoma, negalėjęs imponuoti, patraukti rimtai norinčių studijuoti studentų.

Kazimieras Būga

Kaip minėta, Kl. Jurgelionis sagosi su Būga susitikdaves Petrapily, kur Būga aktinai dalyvaudaves lietuvių teatro draugijos veikloje sufleriu. Su fleris jis buvęs geras. Šiaip Būga temėdaves kalbėti apie kalbos dalykus. Note Jurgelionio, apie kitą su Būga nebuvo ir galima kalbėti; kitais dalykais jis nesidomėjęs ir apie juos nenusivokęs.

Būga, būdamas K. Jauniaus sekretorium, pasisavinęs Jauniaus mokslą. Jurgelionis sako, jog gaila, kad vėliau jo atsisakęs ir stojęs vokiškojo kalbotyros mokslo šalininku. Būga nebuvo linkęs į psichologinį bei filosofinį kalbos reiškinių aiškinimą, bet daugiau į mechaninių jos dėsnių tyrimą. Iš Jauniaus, o paskui universitete Būga įsigijęs labai nuodugnų lyginamosios kalbotyros supratimą. Bet jis labiausiai mėgęs ir geriausiai pažinęs žodžių istoriją ir etimologiją.

Atitaisymas

"Naujienu" Nr. 225 šios vietos straipsnyje "Mūsų kalba amžių glūdimose" pastebėjome svarbią korektūros klaidą. Vietoj "Tų baltų kalbėta bendra kalba apie 1000 (ar 1500 —) m. prieš Kr." turi būti: "Tų baltų kalbėta bendra kalba apie 1000 (ar 1500) — 500 m. prieš Kr."

"NAUJIENU" RUDENINIS PARENGIMAS
Sėmėjo statoma graži 4 veiksmų drama
"IS MEILES"

Lapkričio 13 dieną
SOKOLŲ SALEJE

IS BALFO SEIMO ISPŪDŽIŲ PHILADELPHIJOJE

(Laisvas reportažas)

BALFo seimas, įvykęs Philadelphiaje spalio mėn. 7-8 dienomis, išryškino padėtį, kokią būklę atsiradęs aukų rinkimo reikalas gelbėjimui pasilikusių Europoje tremtinių. Patriotinės Amerikos visuomenės aukos BALFui yra labai sumažėjusios. Tas iš dalies patiesina dėl Amerikoje nedarbo atsiradimo, kas mažina aukotojų dosnumą. Prisideda dar ir toji aplinkybė, kad daugelis tiesioginių, aplenkdamie BALFą, šelpia Europoje tremtinius, nors tas pagalbos būdas verčia abejoti, ar jis yra visai tikslus. Suvažiavimas nebuvo taip gausus, kaip kad tikėtasi. Daugelis skyrių neprisiuntė savo atstovų ir veltui prezidiumo pirmininkas šaukė kuopų vardus duoti jų veikloj pranešimą. Dėl to ir BALFo seime neapsieita be pastabų BALFo vadovaujantiems asmenims, dėl per didelių sumų, skirtų BALFo administracijos reikalams. Iš vėlesnių diskusijų paaiškėjo, kad BALFo administracija su lėšomis skaitosi gana atsakingai ir tos lėšos yra grautinios, be jų joks darbas nebūtų galimas atlikti. BALFo tarnautojai dirba dažnai po 11 valandų, o jiems viršvalandžių niekas už tai nemoka. Atstovai kun. Vaškys ilgai įrodinėjo, kad iš patiktų apyskaitos davinių BALFo lėšos neproporcingai sunaudojamos, kad visą tautišką akciją našta neša pilkas nežinomas, prieš kurį reikia duoti atskaitomybę, kuri turi

būti vaizdžiai paruošta, nekelianti abejonių ir ji patenkinanti. Ir tai yra teisybė. Pagaliau, atsirado atstovų, kurie pastebėjo, kad ir mūsų patriotingoje lietuviškoje visuomenėje vis labiau pradeda reikštis nihilistinės nuotaikos, kritikuojančios organizacijos vadovybę ne tiek iš reikalo, kiek iš papročio. Gal tai gerai, demokratinėje santvarkoje... Bet ką tuo atsielsim, kada tūkstančiai lietuvių vargsta Vokietijos stovyklose? Vėl nauji atstovai kalba... Vis labiau ir labiau išryškina faktas, kad prie BALFo veiklos labai didelę dalimi prisideda atvykusieji tremtiniai. Pesimistinė nuotaka pradeda atslūgti. Veidai, iki tol buvo apsiniaukę, giedrėja. Viena ponija jausmingai kalba: reikia dirbti, nenuleisti rankų, žiūrėti su viltimis į ateitį...

Sėdėdamas paskutinėje kėdžių eilėje vienišas galvoju: BALFo seimas... Kiek mažiau atstovų... O kurie čia susirinko, tai tie lietuvių tautos patriotai, kurie ausų neužsikimšo, kad neišgirstų anapus Atlanto vandenyno kenčiančio lietuvių gaudų skundą. Aš pats dar tik mėnuo, kai esu čia atvykęs, ir aš, štai, matau savo akys vaikus, moteris, ligonius, senelius, kurie paliko mano stovykloje, kad čia vienu ar kitu atveju ginčijamasi... Neišnykome sveltinių jūroje, kažkas Vokietijoje yra pasakęs. Neišnyksime tikrai tuomet, kada vieni kitus suprastime, užjausime, vieni kitiems padėsime. Tik tada tautos liku-

37 metų amžiaus New Yorko advokatas Irwin Slater turi aiškintis teisme. Prokuroras tvirtina, kad Slater pardavinėjęs mažus vaikus. Floridaj gimusių kūdikių jis pardavinėjęs New Yorko gyventojams. Už kiekvieną parduotą vaiką advokatas gaudavęs po 2,000 dolerių.

čiai liksime gyvi ir gyvensime tautai, kuri atkakliai kovodama trokšta nusimesti bolševikiškos vergijos jungą. Tokios pat mintys įsivyravo ir BALFo seime: reikia ir toliau dirbti, BALFo tremtinių šalpos darbas turi būti suaktyvintas. To reikalauja rimties valanda, atsakomybė prieš tautą. Pagalbos šauksmas mūsų brolių ir seserų, vargstančių niūriose DP stovyklose, turi būti visas išgirstas ir supastas.

Tik antrą dieną galėjau atvykti į Benjaminą Frankliną puošnų viešbutį Philadelphiaje, kuriame vyko BALFo seimas. Visos mano dienos pračina gumos apdirbimo dirbtuvės pagrindyje, tarp debesų kreidos dulkių, gumos tvaiko, mašinų kurtinančio ūžesio. Stebui amerikiečius. Daugelis atstovų atrodė pagyvenę. Daugelis jų, be abejo, yra sukūrę sau pastovios egzistencijos pagrindus. Bet jie nenumojo ranka į savo tautos reikalus. Štai, kur patriotai... Čia matėsi dvasiškų. Be abejo, tie, kurie čia atvyko, ir bažnyčiose sėja lietuviškumo grūdą ir tikinčiųjų širdis. Maloniai pasikalbu su "Dirvos" red. p. V. Rasteniu. Pasveikinu Dr. Pijų Gigaitytį, "Naujienu" redaktorių. Jis judrus, jo žingsniai lengviau, čia, čia lyg per pūką. Tai 1905 metų revoliucionierių, kovojusių prieš caro priespaudą. Idėjos, principo žmogus, asmenybė, pašventusi visą savo gyvenimą Tėvynei ir Tautai.

Palieku BALFo seimą su palengvėjusia širdimi, su nuosirdžiu linkėjimu: o, kad būtų dirbama daugiau, ryžtingiau, kad labiau būtų suglaustos mūsų gretos. Tėvynei tam darbu šaukia...

Šiandien nesvarbu, kas esi: krikščionis katalikas, socialistas ar tautininkas. Svarbu, kad pripažinti Nepr. Lietuvos idėją, ir tu užtenka tautos kario priesaikai patvirtinti. Malonu buvo matyti visų politinių srovių atstovus BALFo seime. Ten čia ginčai ar pastabos ne dėl politinių įsitikinimų, bet buvo gvil-denami klausimai, kaip geriau padėti vargstantiems be Tėvynės tautiečiams, kad jie nepalūžtų po žiauria lemties našta, nežūtų gyvenimo verpetuose. Buvo mažas būrelis seimo atstovų, bet iš jų balso skambėjo ryžtas: dirbti, dirbti, dirbti...

O vis dėlto Philadelphiajos miesto lietuvių taip mažai teatvyko į BALFo seimą. Girdėjau, kad čia esama virš 10,000 lietuvių. Toks gražus skaičius, o toks mažas šio miesto lietuvių susidomėjimas lietuviškos bendruomenės svarbiaisiais įvykiais. Jei iš tolimųjų Amerikos vietovių atstovai atvyko, nesigailėdami išlaidų ir kelionės nuovargio, tai Philadelphiajos lietuvių turėjo užpildyti pilnutėlę salę, turėjo išgirsti BALFo pirm. kun. Dr. J. Končiaus ir kitų veikėjų žodžius. Šis faktas parodo, kad Philadelphiajoje lietuviškos veiklos darbas yra apvertkinoje padėtyje. Nors Philadelphiajoje esama trijų lietuviškų parapijų, bet jos, toli gražu, neaprepia visų lietuvių. Čia turėtų būti įsteigtas Amerikos Lietuvių Tarybos

DR. JONO ŠLIUPO TESTAMENTAS

Dr. Jono Šliupo vardas dar nima. Reikia šeimos minti ir šiandien sukelti didelių aistrų. Vieni jį gerbia, bet yra ir tokie, kurie dar bijo šio vardo minėti. Pasakoja, kad Dr. Šliupas skelbė labai pavojingas mintis.

1928 metais Šiauliuose Dr. Šliupas išleido "Hygieną arba sveikatos dėsnių mokslą." Biržų ir Šiaulių gimnazijose jam tekė dėstyti asmens bei viešosios higienos kursų. Dėstomąjį dalyką jis sutraukė į knygą ir išleido. Knygos gale yra pačių svarbiausių Dr. Šliupo skelbtų higienos dėsnių santrauka. Kad jis nieko baisaus neskelbė, matysime iš šios trumpos pagrindinių dėsnių santraukos. Jie šitaip skamba:

1. Viengungiavimas, askezis, celibatas ir merygystė nėra mirtini, bet neigiami. Suaugusiems žmonėms tai nėra natūrali padėtis. Dauguma tokių ar onanizman pašlyja, ar palaiko slaptą ar viešą tvirkimą, prostituciją. Moteris, be svarbesnių priežasčių susilaukusi nuo išteikėjimo, yra gyvybės medžio parazitiniu augalu, o vyriškis — nususi šaka. Vienstypiams vyrams valdžia privalėtų užkrauti naštas mokyklų ir prieglaudų labui.

2. Vyrų ir moterų susituokimo amžius yra tinkamiausias tarp 20 ir 25 metų. Bet tuoktis be gydytojo leidimo neturėtų. Prieš vedant, reikia skaisčiai gyventi, o vedus — ištikimais viens kitam likti. Nesant ištikimybės, tegu teismas išskiria. Reikia susivaldymo ir moterystėje. Moteris vyrui ne žaistas, jis privalo būti savo kūno ponis.

3. Vaikuotiems vyrams valstybė privalo teikti lengvatas: mokesčius sumažinti, priedus vaikų auginimui duoti, paaukštinti tarnyboje ir t.t.

4. Reikia steigti prieglaudas motinoms ir pamestiniukams. Reikia teikti globa alkoholikams, džiova, vėžiu, lyties ligomis sergantiems, bepročiams.

5. Be užkandžio ir valgio niekam svaiginamųjų gėrų nereikėtų duoti. Valdžia turėtų leisti alkoholį pardavinėti tik iki 5 val. vakaro. Vienam žmogui reikėtų parduoti tik du stiklinukų prie valgio.

6. Prostitucija yra svarbiausiu lyties ligų šaltiniu. Ne tik tai moteris, bet reikia registruoti ir užsikrėtusius vyrus. Norint sumažinti prostituciją, reikia pagerinti moterų darbo ir gyvenimo sąlygas.

7. Kiekvienas žmogus privalo išmokyti koki nors amatą. Kūnišką darbą reikia vertinti taip, kaip vertiname ir dvasiškąjį. Industriją reikia decentralizuoti, perkelti į kaimus. Liaudies mokyklose įvesti dorovės bei higienos mokslą.

8. Lytinis auklėjimas reikia kreipti į skaisčių ir blaivų gyvenimą: jaunimui įkalbėti dorus moterystės nuostatus, vyrams — geidulių suvaldymą, o moterims — motinystės verti-

—Br. Dirmėnas.

"Sweetest Day"

Naujasis "Sweetest Day" (Maloniausios Dienos) šventimo įvedimas Chicagoje spalio 15 d. ima plačiau garsėti.

Yra idėja padaryti laimingą dieną daugeliui, kurie reikalingi malonumo ir džiaugsmo. Judėjimas yra skatinamas ligoninių, labdaros organizacijų ir apskritai žmonių, daromos įvairiausios pastangos šią progą padaryti laimingą ir atmintiną.

Chicago ir priemiesių gėlininkai planuoja šią progą specialines gėles tiems, kurie nori atsiminti žmoną, motiną ar mylimąją. Bukietas pasimaty-mui bus tinkama dovana.

Taigi yra laiminga mintis padaryti ką laimingą, ar tai būtų šeimos narys, ar vienišas, ar ligonis, namie ar ligoninėje. Pulkios gėlės visada yra laiminga mintis. Pasirūpinkite padaryti kuriuos laimingus spalio 15 dieną "Sweetest Day" progą.

"NAUJIENU"

DIENKRAŠČIO PARENGIMAS
Lapkričio-Nov. 13 d.
SOKOLŲ SALEJE
2337 So. Kedzie Ave.

Naujos Dantų Plates
PADARO EKSPERTAI
TECHNIKAI
Naujus dirbtinius dantis padarome moksliškai Geriausias darbas ir medžiaga. Mes darome plokšteles tik pagal Illinois registruotų dentistų išpaudas. Plokšteles pataisome ir pereinuojuame greitai. Visas darbas garantuojame.
CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaizdais ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuojamas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios čia iš gėrikarės į gentkarę. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25) — sėkmingai vartoja nuo reumatizmo, artritis bei lumbago daugelio dekingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cinos žievės ir tuoj veikia.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbatą teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos suormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STUBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciatica, reumatizmo ir artritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir atkinta kraujo apytaką, tokiu būdu išlaiko kūne susirinkusius nuodus.

Z. G. STANIS COMPANY

2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

ŽOLĖS - ŠAKNYS

Pas mus visada galite gauti sekančių žolių ir šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisiunčiame į namus.

Paragvaju Arbatą, sv...\$1.25
Medleva Žievės svaras...\$1.50
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50
Valerijono Šaknys, svar. \$2.00
Pelynų Žolė, svaras...\$2.00
Europos Ramunių Žiedai svaras...\$2.50
Trukžolių, svaras...\$3.00
Nervazolių Šaknys, sv...\$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras...\$20.00
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
17-ti METAI
18 STOTIES
W.G.E.S.
1390 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakariškos kas pirmadienį (14-ti metal) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME ISDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Mes galime pigiau už kitus parduoti todėl, kad mes neturime bereikalingų išlaidų.

Mes perdirbame, atnaujiname, įdedame pamušalus. Sugražinsime jūsų senų kailinių išvaizdą, kad atrodytų kaip tik 1949 modelio. Mes padirbame naujus kailinius iš rinkinių odų. Skinner atlaso pamušalo ir vėliausio pavidalo, taip kaip vidurmesčio istaigos. Ateikite pasitarti VISAI DYKAI. Kuomet būsite čia, apžiūrėkite mūsų naujus pasirinkimus rudeniui ir žieminiui moteriškų auduko kautų, suknių ir kostiumų. Patenysite, kad mūsų stiliai, kokybė ir žemos kainos nustebins jus, taipgi patiks jums.

FASHION FUR SHOP

3305 SO. HALSTED STREET TEL. YARDS 7-0014
Esame biznyje nuo 1918 metų.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo erzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

ISIDĖMĖKITE!...

1950 METŲ KALENDORIAI DYKAI

Kas norite įsigyti 1950 metų Kalendorių veltui, užpildykite kuponą ir prisiųskite

MAŽEIKAI ir EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

bet kuriuo adresu:

3319 SO. LITUANICA AVE., CHICAGO 8
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36
IR JUMS BUS ATSIŪSTA PAŠTU

Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas Zone.....

PLANINGAS TAUPYMAS

NEŠA GERĄ PELNĄ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI

BET REGULIARIAI

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —TREČIADIENIS, SPALIO 12, 1949

PRIEŠGAISRINĖ SAVAITĖ

Dabar Chicagoj yra paskelbta priešgaistrinė apsaugos savaitė. Ugniagesiai nori gyventojams priminti save, parodyti, ką turi, ir kartu gyventojams parodyti, kad gaisras yra bendra visų didelė nelaimė, todėl tenka labai apdairiai ir atsargiai elgtis su ugnimi, kad nesukūrus gaisro. Ta proga Jackson Parke yra suruošta paroda. Toj parodoj išstatyti įvairių įvairiausių gaisrų gesinimo įrankiai, kurie dabar vartojami ir kokie senais laikais buvo naudojami.

Chicago gaisrininkai rimtą savo veikimą yra pradėję nuo 1871 m. Ugniagesių tarpe yra tokių, kurie anuos senus laikus prisimena, nors dabar dėl senatvės jie nėra aktingoje ugniagesių tarnyboj.

Greta siaubingų valandų ugniagesiai iš praeities turi daug ką juokingo prisiminti. O pasijuokti visuomet iš daug ko galima. Ypač randi praeityje daug iš ko gali juoktis, jei į tą praeitį žiūri dabartinėmis akimis. Sakysime, ar nebūtų dabar juokinga, jei gaisrui iš tikrų, vandens statinėje į gaisro vietą būtų vežama dviem jaučiais. O juk seniau taip buvo.

Bet yra ir rimtesnių dalykų, kurie dabar juokingai atrodo. Iš senų laikų ugniagesių darbas labai tampa buvo susijęs su draudimo nuo ugnies veikla. Anglosaksų pasaulyje pirmoji draudimo nuo ugnies organizacija įsikūrė 1667 metais. Nuo tada rimčiau susirūpinta gaisrų gesyba. Tam reikalui draudimo nuo ugnies organizacijos organizuodavo ugniagesių komandas. Anuomet, kai ištikdavo gaisras, tai ugniagesiai, lyg akis išdegt, nebėgdavo į gaisrovietę. Pirmiausia jie sužindavo, kas dega. Jei dega toksai turtas, kuris nėra apdraustas, tai — tarsi žini! Ugniagesiai sau ramiai pypkutes užsirūkydavo ir veždavo, kaip artimo turtas smilksta ugnį. O kam neapsidraudė? Toks tuomet buvo dorovinis supratimas. Bet tai dar ne visa. Miestuose ne viena draudimo nuo ugnies organizacija veikė, o kartais kelios. Kiekviena jų turėdavo savas ugniagesių komandas. Tad, iš tikrų gaisrui, kiekviena ugniagesių komanda tik jos organizacijos apdraustus gelbėdavo. Tuomet toks buvo artimo meilės supratimas. Aišku, tos organizacijos tarp savęs konkurodavo. Kartais tyčia viena kitai raudoną gaidį paleisdavo. Iš anų laikų dar ir dabar turiu užsilikusiųjų kurių papročių. Sakysime, kiekviena draudimo organizacija turi savo ženklą. Ir kas savo turtą nuo ugnies apdraudžia, prašomas tą ženklą prikalti prie namų. Anais senais laikais iš to

ženklų ugniagesiai žinojo, ar tas, ar kitas namas yra nuo ugnies apdraustas ir kur apdraustas; tad, gaisrui ištikus, jie žinojo, kaip reikia elgtis. O dabar tokie draudimo organizacijų ženklai yra reklaminių pobūdžio.

Ugniagesių komandas dabar organizuoja ir išlaiko miestų ir kaimų savivaldybės ir ugniagesiai, nelaimėi ištikus, visiems lygiai patarnauja. Dabar jiems nerūpi, ar apdraustas turtas ir kur jis apdraustas.

Taigi praėity daug kas kitaip buvo ir, šių dienų akimis žiūrint, mes ten daug ko juokingo randam.

Dėl surasto azartinio lošimo

Taip ir buvo spėta, kad rasta azartinio lošimų "bingo" vieta, 3256 Milwaukee Avenue, priklausė ne eiliniams žmonėms, bet riebesniems.

Štai Chicago miesto alderman Ald. Walter Orlikoski tuoj rado reikalingu viešai apie tą azartinio lošimų klubą atsiilepti. Išėitų, kad čia nieko tokio baisaus nebūta.

Girdi, pas jį atėjo du vyrai, miesto priklausančios įstaigos tarnautojai, George Moore ir Leonard Carter, prašė užtarimo ir pritarimo leisti jiems įsteigti "bingo" lošimo klubą. Girdi, jie tai daro labdaros tikslais, nes visą pelnas bus skirtas vaikų klubo įsteigimui.

Walter Orlikoski sutikęs. Buvo išnuomota gera salė. Nuomos mokėję 1.500 dolerių, per pusantro tūkstančio idėję į remontą, garsintuvą įsigiję, ir darbas pradėjo eiti. Walteris Orlikoskis teigia, kad buvęs į tą klubą pora kartų užsukęs, tad jis nieko negalėtų pasakyti, kaip tiems vyrams darbas sekėsi. Tiesa, jie vaikų klubo neįsteigė, labdaros tikslams pinigų nedavė, nes anot, Walterio Orlikoskio, tur būt, biznis prastai ėjo...

Kai Walteriui Orlikoskiui buvo pastebėta, kad vienas iš to klubo laikytojų visai rimtai yra įtartas žmogžudystėj ir gal ne vieną; o, be to, jo turėta nuolatiniai ryšiai su Guzik-Capone gauja, tai jį jis nieko negalėjo atsakyti, nes jis nežinaš, kaip toksai įtartinas asmuo, kaip Claude Maddox, 50 metų, galėjo tame klube atsirasti...

Tardymas dar nėra baigtas. Laukiama dar didesnių sensacijų. Tenka pastebėti, kad Chicago miesto aldermanas Walteris Orlikoskis priklauso demokratų partijos, rodos, miesto 35 skyriui.

Tenka spėti, jei šis reikalas dar labiau komplikuos ir Wal-

26 metų amžiaus Wallace E. Skiba prisipažino Milwaukee policijai, kad 1935 metais jis įstūmė į Milwaukee upę du mažus vakus. Policija nieko nepatyrė apie Skibą, bet visą laiką sažinė jį smarkiai kankinusi. Jis pats, norėdamas apsiminti, atėjo į policijos centrą ir prisipažino.

terio Orlikoskio vardas dar labiau neigiamą prasmę figuruos, tai gal vietos demokratų partijos skyrus dėl Walterio Orlikoskio viešai pasisakys. Bent dabar tas vyras ne jau kioj šviesoj atsidiūręs.

Chicago miesto rūpesčiai

Chicago miestą labai vargina gyvenamųjų patalpų trūkumas ir labai neigiamai visą gyvenimą veikia esamos lūšnos. Jų daug, išties gatvės, net ištisi kvartalai.

Policijos statistika rodo, kad lūšnų rajonuose kaip tik daugiausia būva įvairiausių nusikaltimų ir čia įsiveisusi slapta narkotikų prekyba. Iš čia daugiausia kalėjime sėdi.

Iš tų lūšnų rajonų daugiausia žmonių sergančių guli ligoninėse, kurių 60% negali dėl neturto sumokėti ligoninėse gydymosi išlaidų. Jais turi rūpintis miestai, o tai neigiamai veikia miesto finansus, gyventojams mokesčius didina.

Tų lūšnų rajonuose eina didelė žmonių demoralizacija ir nėra kaip sėkmingai su tomis gyvenimo neigiamybėmis kovoti. Tiesa, dabar plačiai užsimota taisyti lūšnas naikinti, jų vietoj naujus didelius, erdvius namus pastatyti. Teks lūšnas iš jų savininkų išpirkti, bet kur padėti jų gyventojus, kur dabar tose lūšnose gyvena? Nauji namai per vienerius metus ant kojų neatsistos, tai kur per tą laiką pasidės buvę lūšnų gyventojai? Tiesa, dauguma jų ne čia Chicagoj gimę, bet jų kitur išsiuntimas juk tai nėra to klausimo išsprendimas. Tas klausimas daros dar painesnis ir jautresnis, jei turėsime galvoj, kad šių lūšnų gyventojai veiks išimtinai juodukai.

Netinkamai tą klausimą spresi — tik rasinę neapykantą padilginsi. Bet Chicago miesto vadovybė pradeda lūšnas naikinti. Dirba atsargiai ir pamažu. Gal per keletą metų pasiseks Chicago miesto gėdą išveisti.

Nereikalingas išgastis

Loretta Scanlon su savo 14 metų dukryte Barbour parėjo į savo namus, 321 S. Kilpatrick. Rakina duris, mėgina ir šiaip ir taip, atidaryti negali. Tuomet apie tą įvykį pranešė savo vyrui ir pridūrė, ar tik nebus namuose plėšikai užsidarę. Šis, nieko nelaukęs, tuoj policijai skambina. Policija viena apimirka tylomis namą apsupa, klausia. Tylu. Vienas drašesnių pro langą žiūri — nieko nematyti. Tik šuo kudlius stebi, dairios, suprasti negali, kuriems galams svetimas žmogus pro langą žiūri.

Išidrąsinta, pro langą į namą įeina. Vieton plėšikų čia

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai žemė—Pardavimui

Kuomet būsite Kalifornijoje pasimatykite su

JOS. W. RUZELLA

Pirmutinis ir didžiausias lietuvių brokeris visokių rūšių nuosavybėms. 3813 SUNSET BOULEVARD LOS ANGELES 26, CAL. Telefonuokite: NORMANDY 3-2743 Rasome viską, apdrauda.

GERAS PIRKINYS. 5 kambarių medinis namas, arti Kedzie. Namai yra ant akrojo žemės. Kaina \$9,500. Prospekt 6-6025. Urnich.

PIETINĖJE miesto dalyje paaukštos 2 plotų medinį 10 kambarių namą, 3 kambariai furnišuoti, 2 saldytuvai, 2 gėsiniai pečiai. Furnas šildomas, automatiškas vandens šildytuvai, Garazas, didelis lotas. Pajamų \$150 per mėnesį. Savininkui reikia permaitinti klimatą. Kaina \$9,500. JOHN ZAGAR & CO., 1548 W. 63rd St. Prospekt 6-2223.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

80 AKRU farma, Oconto River. Namai. \$5,700. Lydia Hansen, 1146 State St., Green Bay, Wisconsin.

PLANTACIJA. Viena iš geriausių įrengtų vietų pietuose. 813 akrų šieno, pieva, kukurūzų žemė, likusi ganyma. Gerai aptverta skerstvore. Daug pastatų. 12 mylių nuo Alexandria, La. Geri keliai. Rasykite: R. A. McDaniel, Rt 1, LaCompte, La.

10 AKRU, Snowberry rd., 5 kambarių moderniška stuba, alyva šildoma, garazas, 2602 Western Ave., South Bend, Indiana.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA ir 16 kamb. "rooming house" su visais įtaisymais. Parduodama už prieinamą kainą arba galima renduoti. 2113 SO. HALSTED ST.

PARDAVIMUI taverna su namu. Biznis seniai išdirbtas. 1726 S. Union Ave. Tel. Haymarket 1-9687.

RESTORANAS, hamburgeri, short orders, fontanas. Pilnai įrengtas. Žema kaina Tel. PLaza 2-9460.

TAVERNA, kambariai gyvenimui. Ideali vieta vedusiai porai. Vidutiniškos įplaukos \$3,000 per mėnesį. Kreiptis 733 W. 18th St., tarpe 12 pietų ir 8 vakarų. Pigiai parduos.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A. & C.

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS

VARTOTŲ KARŲ

VISUOMET

1936's iki 1949's

\$50 IR AUKŠCIAU

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

816-20 W. 35th Street

policija rado kaž kokių būdu duris iš vidaus kabluku užsidariusias.

Pagaliau šeiminkė laimingai įėjo į namus, šuo kudlius džiaugė savo šeiminkės suilaukęs, o policija, lyg musę perdariusi, grįžo į savo nuovadą.

DEL BŪSIMOSIOS PARODOS

Yra apskaičiuota, jei ateinančiais metais Chicagoje būtų įrengta pramonės paroda, tai jos įrengimas kaštuotų iki 400 tūkstančių dolerių ir iš viso išlaidų būtų iki vieno milijono dolerių.

Dabar parodai suruošti skirtas miesto mero Kennelly parodai metas prašyti būtinai parodai jau iš anksto paskirti administracijai, kuri už būsimąją parodą pasiimtų visišką atsakomybę, nes komitetas pats tokios parodos administruoti negalės.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA KEPEJO, PATYRUSIO prie kepimo duonos. Kasdien. Atlas Baking Co., 1429 W. Grand. Saukite po 4 val. po pietų.

IEŠKAU DARBININKO dirbti ūkyje. Nuolatinis darbas žiemai ir vasarą su šeima. Stuba veltui. Geras mokeskis. Dėl daugiau informacijų kreipkitės laišku: A. WISNAUSKAS Rt. 2, Box 186, Hart, Mich.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKIA moterų dešrų žarnų dirbtuvė siuvimo departamente. Edward Wax Casing Co., 3559 So. Normal Avenue.

REIKALINGA moteris 2 asmenų šeimai. Pageidaujama DP. Skambinti nuo 3 iki 8. WAlbrook 5-9456.

REIKIA OPERATORKŲ patyrusių, geras mokeskis, nuolatinis darbas, Maloni darbo aplinkuma. Ateikite šandien

FRANKLIN DRESS CO.

325 W. Jackson Blvd.

10-tas aukštas.

LOST AND FOUND
Rasta—Pamesta

PAMESTAS tarp 33rd ir 35th ir Ltuania Ave. arba gatvėkary ant 35th St. tarpe California ir Ltuania moteriškas Bulova laikrodžukas. Atlyginimas, Yards 7-5114.

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos—Aliejus

KŪRENIMUI ALYVA

TA PAČIA DIENA PRISTATOM

Peciaus alyvos kaina, 12.3c

150 GALIŲNŲ LOTS.

V. TASSONE & SONS

461 W. 26th Street

DAnube 6-1393

Victory 2-7895

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA

DIDELĖ NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirmą pirkinio. Mes taigi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys. Mes paimsimę jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET

Tel. Republic 7-2650

CHICAGO 29, ILL.

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS

Generalis kontraktorius ir namų statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Taisom senus namus. Reikale kreipkitės, gusite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.

6649 SO. MOZART ST.

Tel. GROvehill 6-6588.

NAUJI

Hunter Combination

Žieminiai Langai

1—Jūs suvartosite 35% mažiau kuro

2—Jūs namas atrodys daug geriau

3—Jūs sutausysite pinigų — visam amžiui investavimas.

4—Mažiau darbo turėsite.

Dykai demonstracija ir apskaičiavimas.

Saukite: GROvehill 6-5603

BUILDING MATERIAL

Statybos Materialas

SAVE MONEY!

MŪSŲ KAINOS SUMUSA REKORDA

SOUTH WESTERN LUMBER CO.

Iš valdžios perimtos lentos ir statybos medžiaga, vartotos armijos ir kitiems valdžios trobesiams.

Raudono žuoluo 2"x4" kietas medis grindims \$7.90 šimtui.

Plaster Board 2 1/2c. ketv. pėda

Durys su stieliais ir su zono viskom \$1.00.

Stieliai visokio dydžio nuo 25c.

Durys, visų mielių, nuo \$2.00.

Langai, visų mielių, nuo 50c.

Pušies grindų lentos 1x4, 2c

2"x2" visokio ilgumo, 2 centai išilginė pėda.

Yra ir daugiau stebėtinų bargenų. Taigi naujos lentos ir medžiaga stogams, Sheeting, Insulation, Siding, Vynys, geležis.

Didelis pasirinkimas SHERWIN-WILLIAMS MALIAVŲ.

Southwestern LUMBER CO.

7437 SO. WESTERN AVENUE

GROvehill 6-5656.

Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8—8. Sekmdienį 10—2.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Serdomis ir nedėl. uždaryta.

Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone RRepublic 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036

Rezidencijos telefonas

BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro

šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8

Tel.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas SEeley 3-7330

Namų tel. BRUnswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;

Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas Yards 7-4787

Namų Tel. Prospekt 6-1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,

Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas Yards 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare

Serodį pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(netoli Sacramento Ave.)

2951 WEST 63rd STREET

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEmlock 4-7899

Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiadieniais tik susitarus.

4003 Archer Avenue

Truputį 1 rytus nuo California